Stichting
Will Niemeijer
Pensioenfonds

Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds
Paterswoldseweg 43
Postbus 41, 9700 AA Groningen

Ingeschreven in het Handelsregister van
de Kamer van Koophandel onder nummer 41009543

Verslag over het boekjaar
1-1-2020 t/m 31-12-2020

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Verslag van het bestuur	
Meerjarenoverzicht	7
Het pensioenfonds	9
Financiële positie	11
Pensioenregeling	13
Communicatie	16
Beleggingen	17
Actuariële analyse resultaat	21
Uitvoeringskosten	24
Bestuur en organisatie	27
Uitbestedingsbeleid	37
Risicomanagement	38
Organisatie pensioenfonds	47
Toekomstparagraaf	51
Verantwoordingsorgaan	
Oordeel verantwoordingsorgaan en overzicht 2020	53
Reactie van het bestuur	55
Visitatiecommissie	
Bevindingen visitatiecommissie 2020	57
Reactie van het bestuur	60
Jaarrekening	63
Balans per 31 december	64
Staat van baten en lasten	66
Kasstroomoverzicht	68
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	69
Resultaatbestemming	74
Toelichting op de balans per 31 december	75
Gebeurtenissen na balansdatum	79
Toelichting op de staat van baten en lasten	81
Risicoparagraaf	87

Pagina

Overige gegevens

Resultaatbestemming 97
Actuariële verklaring 98
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 100

Voorwoord

Voor u ligt het verslag over het boekjaar 2020 (hierna: het verslagjaar) van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds. De Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (verder in dit verslag aangeduid met 'SNP', 'pensioenfonds' of 'fonds') is een ondernemingspensioenfonds in de zin van de Pensioenwet, statutair gevestigd te Groningen. Het pensioenfonds voert de pensioenovereenkomsten uit die de werknemers in dienst van BAT Niemeyer, een divisie van British American Tobacco International (Holdings) B.V., (tot 1 april 2020: Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V.) met hun werkgever vóór 1 januari 2010 zijn aangegaan.

In het verslag van het bestuur leest u over de belangrijkste kenmerken van SNP en de ontwikkelingen die zich in 2020 hebben voorgedaan.

Dit verslag wordt uitgebracht in overeenstemming met de statuten van het fonds.

Wilt u meer weten over SNP? Kijkt u dan op de website van het pensioenfonds: www.pfniemeijer.nl.

Verslag van het bestuur

Meerjarenoverzicht

	2020	2019	2018	2017	2016
Aantallen					
Actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschikten)	155 [1]	193	195	199	245
Gewezen deelnemers	380	361	376	401	391
Pensioengerechtigden	698	698	719	715	714
Totaal	1.233	1.252	1.290	1.315	1.350
Financiële gegevens					
(in duizenden euro)					
Toeslagen					
Indexatie actieven	0,19%	0,65%	0,00%	0,00%	0,00%
Indexatie inactieven	0,07%	0,44%	0,00%	0,00%	0,00%
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen [2]	290.419	264.967	229.668	238.446	233.998
Beleggingsopbrengsten	28.624	40.846	-3.162	7.001	23.261
Beleggingsrendement totale portefeuille [3]	10,8%	18,0%	-1,3%	3,2%	10,9%
Benchmarkrendement [3]	10,9%	17,5%	-0,9%	2,4%	9,8%
Gemiddeld rendement afgelopen 5 jaar	8,3%	6,3%	6,8%	7,6%	9,8%
Gemiddeld rendement afgelopen 10 jaar	8,9%	10,4%	8,5%	8,9%	9,7%
Reserves					
Algemene reserve	49.404	33.919	20.069	25.389	16.698
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	239.828	231.726	209.457	212.925	212.925
Gemiddelde duration	16,7	16,5	15,8	15,9	16,2
Afgeleide rente o.b.v. rentetermijnstructuur (RTS) [4]	0,09%	0,65%	1,31%	1,43%	1,26%

1) *Inclusief 21 arbeidsongeschikte deelnemers.*
2) *Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting op de balans.*
3) *Inclusief valuta-afdekking.*
4) *De afgeleide rente is de vaste rekenrente die resulteert in exact dezelfde technische voorziening ultimo boekjaar als de marktwaardevoorziening op basis van de DNB-rentetermijnstructuur.*

	2020	2019	2018	2017	2016
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	2.730	2.626	2.510	2.757	2.730
Pensioenuitkeringen	7.078	7.176	7.239	7.497	7.169
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	289.232	265.645	229.526	238.314	236.681
Pensioenverplichtingen	239.828	231.726	209.457	212.925	219.983
Aanwezige dekkingsgraad [1)]	120,6%	114,6%	109,6%	111,9%	107,6%
Vereiste dekkingsgraad	112,5%	112,5%	113,6%	113,7%	114,0%
Beleidsdekkingsgraad [2)]	112,0%	112,0%	111,9%	110,4%	104,4%

1) De berekening is opgenomen op pagina 78. Het betreft hier niet de reële, maar de nominale dekkingsgraad.

2) Onder het nieuwe FTK is de maandelijkse dekkingsgraad niet meer maatgevend voor beleidsbeslissingen, maar geldt hiervoor de beleidsdekkingsgraad, de twaalfmaands gemiddelde dekkingsgraad.

Het pensioenfonds

Statutaire doelstelling

SNP stelt zich ten doel om, conform de pensioenreglementen en statuten, de pensioenregelingen uit te voeren voor de werknemers van BAT Niemeyer, een divisie van British American Tobacco International (Holdings) B.V. (tot 1 april 2020: Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V.) (verder te noemen: 'de werkgever') die vóór 1 januari 2010 in dienst zijn getreden en het op grond van de pensioenregelingen verrichten van pensioen- en andere uitkeringen aan aanspraak- en pensioengerechtigden.

Met ingang van 1 januari 2010 is het fonds gesloten en worden geen nieuwe deelnemers meer aangemeld. De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgever en werknemers. De pensioenregeling voorziet voor alle deelnemers in een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en wezenpensioen. Meer informatie hierover staat verderop in dit verslag.

Het bestuur heeft de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet vastgesteld en vastgelegd in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN).

Missie, visie en strategie

Missie

SNP wil een betrouwbare uitvoerder zijn van de pensioenovereenkomsten die BAT Niemeyer met de (gewezen) werknemers heeft afgesloten. Het pensioen- en vermogensbeheer van het fonds moet daarbij (kosten)efficiënt, risicobewust en transparant worden uitgevoerd. Hierbij dienen de belangen van alle belanghebbenden op evenwichtige wijze te worden behartigd. De ambitie van SNP is om de koopkracht voor de deelnemers zo goed mogelijk te handhaven.

Visie

Binnen de pensioensector neemt de regelgeving en kostendruk verder toe. SNP streeft naar een goede pensioenvoorziening om de koopkracht van de deelnemers zowel nu als in de toekomst zo goed mogelijk te handhaven. Voor SNP als gesloten fonds is het voor een (kosten)efficiënte uitvoering op lange termijn noodzakelijk om te blijven kijken naar de mogelijkheden om een toekomstbestendige uitvoering van de pensioenregeling te waarborgen.

Strategie

Om de missie van het fonds te kunnen realiseren, heeft SNP de komende jaren de volgende speerpunten:

1. In 2020 is SNP een toekomstonderzoek gestart naar aanleiding van een aankondiging van de onderneming dat een verplaatsing van het productievolume naar het buitenland wordt onderzocht. In 2021 en de daarop volgende jaren zal de focus van SNP liggen op de zorgvuldige afronding van het toekomstonderzoek en het nemen van adequate maatregelen ten aanzien van de eigen toekomst waarbij de belangen van alle belanghebbenden evenwichtig zullen worden afgewogen. De gevolgen van het nieuw pensioenstelsel (NPS) en de mogelijkheden die het NPS in dit kader biedt zullen in het onderzoek worden betrokken en afgewogen.
2. Een (kosten)efficiënte en correcte uitvoering van de pensioenregeling blijven waarborgen, waarbij het bestuur de controle heeft over de uitbestede (administratieve) werkzaamheden. In dit kader heeft het bestuur met de administrateur contractuele afspraken gemaakt over de uitvoering van de pensioenregeling en de kosten daarvan.
3. Het blijven voeren van een solide vermogensbeheer om de financiële positie van SNP te verbeteren en toe te groeien naar een situatie waarin weer kan worden voldaan aan de ambitie van het fonds (behoud van koopkracht voor de belanghebbenden). De basis voor het vermogensbeheer is een zorgvuldig vastgesteld beleggingsbeleid dat wordt bepaald aan de hand van een periodiek uitgevoerde ALM-studie. Het beleggingsbeleid wordt vervolgens nader uitgewerkt in een jaarlijks beleggingsplan; hierbij wordt de lange termijn doelstelling niet uit het oog verloren. Op basis van vermogensbeheerrapportages wordt de uitvoering van het beleggingsbeleid gemonitord.

4. Een goede en transparante informatievoorziening richting belanghebbenden door tijdig, duidelijk, evenwichtig en correct te communiceren. In de communicatie wordt verder ingezet op digitalisering. Het toekomstonderzoek van SNP en het NPS zullen belangrijke onderwerpen worden in de communicatie naar de achterban.
5. Een adequaat risicobeheersingsbeleid uitvoeren voor een goede, efficiënte en structurele beheersing van de risico's die het fonds loopt.
6. Aandacht blijven houden voor goed pensioenfondsbestuur. De Code Pensioenfondsen is hierbij een leidraad voor SNP.

Jaarplan 2021

In het kader van de hiervoor genoemde speerpunten zal SNP in 2021 de volgende acties ondernemen:

1. 2021 zal voor een groot deel in het teken staan van het toekomstonderzoek dat SNP in 2020 is gestart. Het bestuur van SNP zal de mogelijke toekomstige uitvoeringsvormen voor de pensioenregeling zorgvuldig onderzoeken en afwegen. Daarbij wordt de verbinding gezocht met de sociale partners, vanuit de eigen verantwoordelijkheid van SNP als onafhankelijke stichting. De ontwikkelingen ten aanzien van het NPS zullen in dit onderzoek, en de te maken afwegingen, worden betrokken. Tevens zal het bestuur bezien welke maatregelen dienen te worden genomen om de bestuurlijke continuïteit te borgen.
2. SNP beschikt over een complexe set aan (oude) pensioenregelingen. Om de administratieve complexiteit te verminderen en een mogelijke toekomstige overdracht naar een andere pensioenuitvoerder te bevorderen, inclusief de daarbij behorende communicatie aan de belanghebbenden, zal SNP in 2021 aanvangen met een onderzoek naar de mogelijke harmonisering van de bestaande pensioenregelingen. Deze transitie zal in nauwe samenwerking met AZL worden voorbereid en vervolgens uitgevoerd.
3. Op kwartaalbasis de uitvoering van de administratie monitoren middels analyse van de administratieve kwartaalrapportage. Daarnaast worden de ISAE3402- en ISAE3000-rapportages van de administrateur over 2020 geanalyseerd. In het najaar zal een formeel evaluatiegesprek met de administrateur worden gevoerd. De kosten (voortgang ten opzichte van begroting) worden op kwartaalbasis gemonitord aan de hand van een kostenrapportage.
4. De prestaties van de vermogensbeheerder worden op kwartaalbasis gemonitord op basis van de door NNIP te leveren rapportages. Tevens zal het bestuur de ISAE3402-rapportage van deze partij analyseren. Daarnaast worden de prestaties van de vermogensbeheerder jaarlijks formeel geëvalueerd. In dat kader is de overeenkomst met NNIP in 2020 onder begeleiding van een externe deskundige geëvalueerd. Dit zal in 2021 leiden tot aanpassing c.q. aanscherping van de contractuele afspraken.
5. SNP zal uitvoering geven aan het communicatiebeleidsplan (2020-2022, editie 2021). In deze periode zal het fonds zich onder meer richten op een verdere uitbreiding van de digitale communicatie. De toekomst van SNP, inclusief het toekomstonderzoek, de mogelijke harmonisering van de pensioenregelingen en het NPS, zal een belangrijk thema vormen in de communicatie in de komende jaren.
6. In februari 2021 inventariseert het bestuur in hoeverre het fonds aan de normen van de Code Pensioenfondsen voldoet. Daarnaast voert het bestuur jaarlijks een bestuurlijke zelfevaluatie uit.

<u>Evaluatie strategische speerpunten 2020</u>

Het bestuur van SNP heeft in 2020 de volgende activiteiten ondernomen om de in het bestuursverslag over boekjaar 2019 genoemde speerpunten te realiseren:

1. Er is ruime aandacht besteed aan het functioneren van de administrateur (AZL N.V.). Niet alleen wordt het functioneren ieder kwartaal op basis van de administratieve rapportage met AZL besproken, ook is er een formeel evaluatiegesprek geweest en heeft het bestuur de ISAE-rapportages over 2019 van AZL beoordeeld en in dat kader deelgenomen aan een speciale themasessie van AZL. Ook heeft SNP in 2020 deelgenomen aan de assurance diensten van AZL op het gebied van risk, audit en IT. In de monitoring en beoordeling van het functioneren van AZL is in 2020 ruime aandacht besteed aan de beheersmaatregelen die de administrateur heeft genomen in het kader van de COVID-19 pandemie.
2. Ook de fiduciair vermogensbeheerder (NNIP) is geëvalueerd op basis van kwartaalrapportages, de ISAE3402-rapportage en een formeel evaluatiegesprek. Beheersmaatregelen ten aanzien van COVID-19 risico's zijn hierbij betrokken. In 2020 is de overeenkomst met NNIP opnieuw bezien. Dit zal leiden tot een aangepaste overeenkomst die naar verwachting in 2021 wordt afgerond.

3. De communicatie is in 2020 verder gedigitaliseerd. Dat betekent onder meer dat wettelijk verplichte informatie in digitale vorm wordt verzonden tenzij de deelnemer daar bezwaar tegen heeft gemaakt en dat periodiek digitale nieuwsbrieven worden verstuurd naar de pensioengerechtigden. Meer hierover leest u in het hoofdstuk 'Communicatie' in dit bestuursverslag.
4. De Bestuurscommissie Pensioen- en Risicomanagement (BCPR) is per 1 januari 2020 operationeel. Deze commissie voert operationele, voorbereidende en adviserende werkzaamheden uit ten behoeve van het bestuur. Dit heeft naar de mening van het bestuur geleid tot een efficiënter en effectiever pensioen- en risicobeheer.
5. De sleutelfuncties (actuarieel, risicobeheer en interne audit) waren einde 2020 volledig operationeel. Bevindingen en aanbevelingen van de sleutelfuncties worden door het bestuur beoordeeld en op systematische wijze opgevolgd.
6. Het bestuur inventariseert jaarlijks in hoeverre SNP aan de normen van de Code Pensioenfondsen voldoet en welke aandachtspunten er voor het fonds zijn. Deze inventarisatie heeft ook over 2020 plaatsgevonden. In dit bestuursverslag zal over de naleving van de Code Pensioenfondsen worden gerapporteerd.
7. Het bestuur en het verantwoordingsorgaan hebben in 2020 kennissessies gevolgd over het nieuw pensioenstelsel en de mogelijke gevolgen voor SNP.
8. Het bestuur heeft in 2020 een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van SNP opgestart. Meer informatie hierover leest u in de hoofdstukken 'Toekomstparagraaf'.

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's (x 1.000), zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Financiële positie

De gevolgen van COVID-19

COVID-19 heeft grote impact gehad op de financiële markten in 2020. In het voorjaar lieten de beurzen wereldwijd forse verliezen zien en ook daalde de marktrente significant. Als gevolg van deze ontwikkelingen daalde de dekkingsgraad van het fonds in het eerste kwartaal met circa 9,8%-punt tot 104,8% (stand ultimo maart 2020). In de maanden erna herstelden de financiële markten zich maar de rente bleef laag. De invoering van de nieuwe prognosetafel AG2020 droeg eveneens bij tot een verder herstel van de dekkingsgraad. In de loop van 2020 steeg de dekkingsgraad weer tot 120,6%.

(Beleids)dekkingsgraad

Sinds de invoering van het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen. Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd zijn op deze beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad van SNP bedroeg einde 2020 112,0% (einde 2019 was dit 112,0%).

Het verloop van de feitelijke dekkingsgraad in het verslagjaar zag er als volgt uit:

	Pensioen-vermogen	Technische voorziening	Feitelijke dekkings-graad 2020
Begin 2020	265.645.029	231.725.738	114,6%
Beleggingsopbrengsten	28.625.512	24.248.337	0,4%
Premie	2.029.811	2.583.739	-0,4%
Waardeoverdrachten	0	0	0,0%
Kosten	-162.881	-162.881	0,0%
Uitkeringen	-7.078.547	-7.202.772	0,6%
Kanssystemen	173.234	-469.715	0,3%
Toeslagverlening	0	226.011	-0,1%
Overige mutaties technische voorziening	0	-11.120.247	5,8%
Andere oorzaken	-14	0	-0,6%
Einde 2020	**289.232.143**	**239.828.210**	**120,6%**

Reële dekkingsgraad

Daarnaast is de reële dekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan. In de berekening van de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting.

Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het fonds voldoende vermogen heeft om aan de pensioenverplichtingen te voldoen én om de pensioenen volledig te verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

Einde 2020 bedroeg de reële dekkingsgraad 92,3% (einde 2019 was dit 90,8%). De dekkingsgraad was einde 2020 120,6% (einde 2019: 114,6%).

Vereist eigen vermogen en herstelplan

De vereiste dekkingsgraad bedroeg per 31 december 2020 112,5%. Omdat de beleidsdekkingsgraad van SNP lager is dan de vereiste dekkingsgraad, is er sprake van een reservetekort. SNP heeft een herstelplan waarin is vastgelegd welke maatregelen worden ingezet om binnen tien jaar het vereist eigen vermogen te behalen.

Uit het in het eerste kwartaal van 2020 bij DNB ingediende herstelplan blijkt dat SNP met het geldende beleid tijdig zal herstellen uit het reservetekort. Volgens de berekeningen van het herstelplan zou de dekkingsgraad einde 2020 namelijk hoger zijn dan de vereiste dekkingsgraad. Op basis van het herstelplan zal SNP de pensioenen niet hoeven te korten (verlagen) om tijdig te herstellen. Mocht SNP in de toekomst toch in een dergelijke situatie terecht komen, dan is met de werkgever afgesproken dat hij extra gelden zal storten om een korting te voorkomen (bijstortverplichting).

Het herstelplan is door DNB goedgekeurd en kunt u vinden op de website van SNP (www.pfniemeijer.nl).

De beleidsdekkingsgraad was einde 2020 echter lager dan de op dat moment geldende strategisch vereiste dekkingsgraad. In het eerste kwartaal van 2021 heeft de jaarlijkse actualisering van het herstelplan plaatsgevonden. Ook volgens het geactualiseerde herstelplan verwacht SNP tijdig uit het reservetekort te herstellen.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets toetst de financiële opzet van het fonds en toetst of het verwachte pensioenresultaat voldoet aan de door het fonds zelf gestelde normen onder meerdere scenario's. Het pensioenfonds zelf definieert hoe ver het pensioenresultaat mag wegzakken. Blijkt uit de haalbaarheidstoets dat het verwachte pensioenresultaat niet voldoet aan deze norm, dan moet dit gecommuniceerd worden aan de achterban én sociale partners en leidt dit er mogelijk toe dat het pensioencontract herzien wordt.

De belangrijkste uitkomsten van de haalbaarheidstoets worden in de risicoparagraaf van dit bestuursverslag toegelicht bij de lange termijn risicohouding.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van SNP zag er op 31 december 2020 op hoofdlijnen als volgt uit:

Pensioenreglement-II: Regeling voor deelnemers geboren vanaf 1 januari 1950	
Pensioensysteem	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,738%
Opbouw% partnerpensioen	1,3125%
Partnerpensioen	Opbouwbasis
Opbouw% wezenpensioen	0,2625%
Wezenpensioen	Opbouwbasis
Maximum salaris	€ 110.111
Franchise	€ 14.167
Maximum pensioengrondslag	€ 95.944
Pensioenpremie	30,9% van de salarissom

Met ingang van 1 januari 2010 is het fonds gesloten en worden geen nieuwe deelnemers meer aangemeld.

Naast bovenstaande regeling voert het fonds een regeling uit voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en de (pre) pensioenregelingen die tot 1 januari 2004 golden en daarnaast de pensioenregelingen 1985 en 1986. In deze regelingen komen geen actieve deelnemers meer voor, met uitzondering van enkele arbeidsongeschikte deelnemers die recht hebben op premievrije doorbouw van pensioen. Er vindt alleen actieve pensioenopbouw door werknemers plaats in het hiervoor genoemde Pensioenreglement-II.

Voor de actuele pensioenreglementen wordt verwezen naar de website van het fonds: www.pfniemeijer.nl.

Wet Waardeoverdracht klein pensioen

Vanaf 1 januari 2019 is de 'Wet waardeoverdracht klein pensioen' ingegaan. Deze wet maakt de automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen (minder dan € 497,27 bruto per jaar, stand 2020) naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de deelnemer mogelijk. Zo kunnen kleine pensioenen worden gebundeld tot een groter pensioen. Daarnaast beperkt deze wet de mogelijkheid om kleine pensioenen af te kopen.

Voor SNP geldt in dit kader het volgende:

- Kleine pensioenen die zijn ontstaan vóór 1-1-2018 zullen conform de wet- en regelgeving automatisch worden overgedragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de gewezen deelnemer.
- Van automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen die (zijn) ontstaan na 1-1-2018 is geen sprake. Door het gesloten karakter van de pensioenregeling van SNP bouwen alle actieve deelnemers reeds van vóór 1 januari 2010 pensioen op bij SNP. De aanspraken op ouderdomspensioen van alle actieve deelnemers zijn hoger dan € 497,27 bruto per jaar (stand 2020).
- SNP zal conform de wettelijke verplichting meewerken aan automatische inkomende waardeoverdrachten van kleine pensioenen.
- Verval van hele kleine pensioenen (minder dan € 2 op jaarbasis) die zijn ontstaan vóór 1 januari 2019 is voor SNP niet aan de orde aangezien het fonds geen hele kleine pensioenen kent en deze door het gesloten karakter van het fonds ook niet meer kunnen ontstaan.

Premiebeleid

Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie

Artikel 128 van de Pensioenwet schrijft voor dat de pensioenpremie die het fonds ontvangt minstens gelijk moet zijn aan de kostendekkende premie zoals berekend conform de ABTN. Er kan alleen sprake zijn van een lagere premie wanneer aan de voorwaarden ten aanzien van de hoogte van beleidsdekkingsgraad, indexatie en ongedaan making van eventuele kortingen is voldaan.

De feitelijke premie is voor 2020 gebaseerd op de gedempte kostendekkende premie. De gedempte kostendekkende premie wordt berekend op basis van het gemiddelde van de rentetermijnstructuren over een periode van 120 maanden. De gedempte kostendekkende premie is daardoor minder volatiel dan de zuivere kostendekkende premie. Over de lange termijn bezien zal de gedempte premie ongeveer gelijk zijn aan de zuivere kostendekkende premie. Wanneer de actuele rente lager is dan de gemiddelde rente zal de gedempte kostendekkende premie lager zijn dan de zuivere kostendekkende premie. Daarentegen zal de gedempte kostendekkende premie hoger zijn dan de zuiver kostendekkende premie als de actuele rente hoger is dan de gemiddelde rente.

De premie per 1 januari 2020 is vastgesteld op 30,9% van de salarissom. De werkgeversbijdrage bedraagt 30,9% van de salarissom verminderd met de deelnemersbijdragen. Deelnemers betalen 3,85% van de pensioengrondslag + 2,4% van het vaste jaarsalaris indien dit hoger is dan € 20.000,-.

De pensioengrondslag (peildatum 1 januari van het betreffende jaar) is bepaald op 12 maal het maandsalaris, vermeerderd met 8% vakantietoeslag, 8,33% eindejaarsuitkering, de persoonlijke toeslag en eventuele ploegen- of afwijkende dienstentoeslag en verminderd met de van toepassing zijnde franchise.

SNP stelt de door de werkgever aan het fonds af te dragen pensioenpremie op jaarbasis vast, op basis van hetgeen is beschreven in de ABTN. Vaststelling van de pensioenpremie over enig kalenderjaar vindt vóór 31 januari van datzelfde jaar plaats. De premiestelling is gebaseerd op een raming, en kan naderhand blijken onvoldoende te zijn. Met het oog hierop heeft SNP met de werkgever afgesproken dat een eventueel tekort door de werkgever bijgestort zal worden als de premie, achteraf bij de toetsing van de gedempte kostendekkende premie, niet afdoende blijkt.

Indien het pensioenfonds op enig moment de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten moet verlagen, is de werkgever gehouden op dat moment een bijstorting te doen, zodanig dat de beleidsdekkingsgraad van het fonds hoog genoeg wordt om een korting te voorkomen. De premie-afspraken zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Deze overeenkomst is te raadplegen via de website van SNP: www.pfniemeijer.nl.

Overzicht van de opbouw van de feitelijke premie, de kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie van SNP in 2020:

	2020	2019
Feitelijke premie	2.702	2.626
Kostendekkende premie	3.597	3.220
Gedempte kostendekkende premie	2.702	2.626
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	2.787	2.491
– Opslag in stand houden vereist vermogen	348	339
– Opslag voor uitvoeringskosten	462	390
	3.597	**3.220**
De gedempte kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	1.991	1.968
– Opslag in stand houden vereist vermogen	249	268
– Opslag voor uitvoeringskosten	462	390
	2.702	**2.626**

De samenstelling van de feitelijk betaalde premie is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie.

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de premie niet langer gebaseerd op de gedempte kostendekkende premie maar op de zuivere kostendekkende premie.

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het bestuur beslist elk jaar of en in hoeverre de pensioenen en de aanspraken kunnen worden verhoogd. De voorwaardelijke verhoging (toeslagverlening) wordt betaald uit beleggingsrendement. Er wordt geen geld voor toeslagverlening gereserveerd en er is geen recht op toeslagverlening door het voorwaardelijke karakter ervan. Het is daarom niet zeker of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening kan plaatsvinden.

SNP heeft de ambitie om de pensioenaanspraken en -rechten van actieve en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden elk jaar te verhogen. Voor de actieve deelnemers geldt als maatstaf voor deze verhoging de structurele loonsverhoging zoals overeengekomen in de Collectieve Arbeidsovereenkomst (cao) van de werkgever. Voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden geldt als maatstaf de prijsontwikkeling (Consumenten Prijsindexcijfer voor alle bestedingen zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek), voor zover deze niet hoger is dan de hiervoor genoemde loonontwikkeling. De toeslagverlening zal in enig jaar maximaal 5% bedragen.

De maximaal toe te kennen toeslag is gebonden aan de regels van toekomstbestendig indexeren. Hiervoor is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds bepalend. Op basis van wet- en regelgeving dient de beleidsdekkingsgraad ten minste 110% te bedragen en dienen toeslagen toekomstbestendig te worden verleend.

Het bestuur heeft conform het toeslagbeleid zoals vastgelegd in de ABTN besloten om per 1 januari 2020 de volgende toeslagen te verlenen:
- De opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers worden verhoogd met 0,65%.
- De opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden worden verhoogd met 0,44%.

Op basis van de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2020 kan ook per 1 januari 2021 een beperkte toeslag worden verleend:
- De opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers worden verhoogd met 0,19%.
- De opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden worden verhoogd met 0,07%.

Het pensioenfonds verwacht de pensioenen in de komende jaren gedeeltelijk te kunnen verhogen. Per jaar wordt beoordeeld of een verhoging mogelijk is en hoeveel het pensioen kan worden verhoogd. Het fonds verwacht daarnaast in de komende jaren geen verlaging van de pensioenen. De werkgever heeft toegezegd bij te springen als het fonds er financieel slecht voor staat om zo een verlaging van de pensioenen te voorkomen.

SNP registreert de cumulatieve achterstand in toeslagverlening voor de laatste tien jaren. Voor actieve deelnemers bedraagt deze achterstand 17,85%. Voor gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden bedraagt de cumulatieve toeslagachterstand 12,11%.

Communicatie

Communicatiebeleid en doelstellingen

SNP wil met communicatie een bijdrage leveren aan het pensioenbewustzijn en het pensioeninzicht van de actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Dat betekent dat de deelnemer weet hoeveel pensioen is opgebouwd, hoeveel pensioen de deelnemer bij pensionering krijgt en wat de deelnemer daarmee kan doen in relatie tot het (huidige) inkomen. Die kennis moet de deelnemer als dat nodig is aanzetten tot actie om het inkomen na pensioeningang te vergroten. De balans tussen nu en later is belangrijk.

Daarnaast streeft het fonds ernaar dat de deelnemer zich bewust wordt van het feit dat de pensioenregeling van SNP een goede en stabiele regeling is, mede door de bijstortverplichting van de werkgever. Dat levert een positieve bijdrage aan het imago van het fonds.

Om voorgaande doelstelling te bereiken werkt SNP op basis van een communicatiebeleidsplan, inclusief jaarkalender en -begroting. Dit beleidsplan wordt voor een periode van drie jaar vastgesteld en jaarlijks geëvalueerd en indien nodig herijkt. Ook worden ieder jaar de speerpunten voor het komende jaar vastgesteld. De speerpunten voor 2020 waren onder meer:
- Extra aandacht voor deelnemers die als gevolg van een reorganisatie uit dienst treden bij de werkgever.
- Het bieden van meer uitleg over de verschillende pensioenregelingen die SNP uitvoert en de keuzemogelijkheden die deelnemers in dat kader hebben.
- Verdere digitalisatie van de communicatie, zoals hieronder nader toegelicht.
- Het inrichten van een periodieke digitale nieuwsbrief voor pensioengerechtigden.
- Het stimuleren van bezoek aan de website van SNP.

Communicatie met deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

In 2020 heeft SNP diverse middelen ingezet om met de belanghebbenden te communiceren. Naast de wettelijk verplichte informatie, zoals Pensioen 1-2-3 en het Uniform Pensioenoverzicht (UPO), is in de communicatie een belangrijke rol weggelegd voor de maandelijkse e-mailservice, de periodieke digitale nieuwsbrief aan de pensioengerechtigden en de website van SNP (www.pfniemeijer.nl). Aan de website is bovendien een portaal gekoppeld (Mijn Pensioencijfers) waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hun pensioensituatie kunnen inzien en direct zaken kunnen regelen.

UPO

In 2020 is het UPO uitgebreid met een navigatiemetafoor, waarmee de deelnemers over het bereikbare pensioen en de gewezen deelnemers over het opgebouwde pensioen in drie scenario's (pessimistisch, neutraal en optimistisch) worden geïnformeerd.

Beleggingen

Ontwikkeling portefeuille

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in de toelichting op de balans. Ten opzichte van einde 2019 heeft het belegde vermogen (inclusief lopende intrest en liquide middelen) een stijging van circa € 24,4 miljoen laten zien, van € 265,1 miljoen einde 2019 tot circa € 289,5 miljoen einde 2020. Het rendement op de portefeuille was positief over 2020 (circa 10,8%). Het totale vermogen is inclusief de ontvangen premies gestegen.

Portefeuillebeheer

De portefeuille van het pensioenfonds is onderverdeeld in een zogenaamde matching portefeuille (62%) en een return portefeuille (38%). De matchingportefeuille heeft als doel een bepaald gedeelte van het rendement van de Voorziening Pensioen Verplichtingen (VPV) te matchen. De matching portefeuille bestaat ultimo 2020 uit de Duration Matching fondsen (DMR) van NNIP en uit bedrijfsobligaties met hoge kredietwaardigheid. Binnen de DMR fondsoplossing wordt belegd in geldmarktfondsen, staatsobligaties met een korte looptijd en rentederivaten. De return portefeuille belegt in obligaties van opkomende landen (5%), bedrijfsobligaties met een lage kredietwaardigheid (5%), aandelen (28%) en vastgoed. Voor vastgoed is geen normweging opgenomen. Dit onderdeel van de portefeuille is in liquidatie. Na uitkeringen gedurende het jaar is de resterende waarde van deze belegging ultimo 2020 zeer beperkt (€ 32.000).

De aandelenportefeuille is onderverdeeld in 24% voor wereldwijde aandelen en 4% in aandelen opkomende landen. De beleggingen in wereldwijde aandelen worden passief belegd. In aandelen opkomende landen wordt actief belegd. Ook de return vastrentende waarden portefeuille wordt actief belegd.

Strategisch beleggingsbeleid

Het strategische beleggingsbeleid bleef in 2020 ongewijzigd. De Bestuurscommissie Vermogensbeheer (BCV) beoordeelt aan de hand van de rapportages of wijzigingen van de portefeuille noodzakelijk zijn (bij posities buiten de bandbreedte) om de portefeuille in lijn te brengen met de normportefeuille. Door de volatiliteit op de financiële markten als gevolg van de COVID-19 crisis, is de portefeuille medio maart buiten de bandbreedtes geraakt (onderwogen Wereldwijde aandelen, overwogen Duration Matching fondsen). In lijn met het rebalancingbeleid van het pensioenfonds is de portefeuille vervolgens binnen de bandbreedtes gebracht. In het vervolg van 2020 heeft de portefeuille zich binnen de bandbreedte bewogen.

Normportefeuille

De strategische vermogensverdeling (verdeling aandelen en vastrentend) is in 2020 niet veranderd.

De portefeuille op 31 december 2020

	Portefeuille	Norm	Min	Max	Benchmark
Duration Matching fondsen plus liquiditeiten	50,5%	52%	45%	59%	Benchmark matching portefeuille
Euro IG bedrijfsobligaties	9,7%	10,0%	6,0%	14%	IBOXX Euro Corporate Index
Emerging markets obligaties HC	2,0%	2,2%	0,0%	6,0%	JP Morgan EMBI Emerging Market Bond Index (global diversified, hedged)
Emerging markets obligaties LC	2,5%	2,8%	0,0%	7,0%	JP Morgan GBI-EM Global Diversified, hedged)
High Yield	4,8%	5,0%	0,0%	9,0%	Merrill Lynch High Yield Master II Index Constrained (hedged)
Wereldwijde aandelen	26,1%	24,0%	21,5%	27,5%	
Amerikaanse aandelen	15,5%	13,6%	9,6%	17,6%	MSCI USA (Net)
Europese aandelen	8,2%	7,9%	4,9%	10,9%	MSCI Europe Index (Net)
Japanse aandelen	2,4%	2,5%	0,0%	5,0%	MSCI Japan (Net)
Aandelen opkomende landen	4,1%	4,0%	1,5%	6,5%	MSCI Emerging Markets (Net)
Niet beursgenoteerd onroerend goed	0,0%	0,0%			Geen benchmark

In het vierde kwartaal is door de BCV een evaluatie uitgevoerd van de manager van de Wereldwijde aandelen (BlackRock). Op basis van die evaluatie en de aanvullende vergelijking, is besloten tot een transitie. Hierbij worden de drie regiofondsen binnen Wereldwijde aandelen (Amerika, Europa en Japan) vervangen door een Wereldwijd aandelen fonds van Northern Trust. Dit wordt in het eerste kwartaal van 2021 geïmplementeerd.

Risicoafdekking

Het strategische beleggingsbeleid op het gebied van rente- en valutarisico bleef in 2020 ongewijzigd. Gedurende geheel 2020 bleef de afdekking van het renterisico dicht bij de strategische renteafdekking van 70%. De afdekking van het valutarisico voor de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen bleef bij een norm van 75% binnen de toegestane bandbreedte van ±5%.

Resultaat

De totale portefeuille heeft over 2020 een rendement behaald van 10,8%. Het rendement op de matching portefeuille was vanwege een rentedaling positief (+11,4%). Het rendement op de return portefeuille was met 7,8% positief. Alle beleggingen met een normweging binnen de return portefeuille, met uitzondering van Emerging Market Debt LC, droegen positief bij aan het rendement. Op de hoogrentende waarden Emerging markets debt HC, LC en high yield werd een rendement behaald van respectievelijk 3,4%, -3,1% en 4,2%. Binnen de return portefeuille behaalden aandelen een rendement van 6,2%.

De in 2020 behaalde rendementen per beleggingscategorie waren in vergelijking met de benchmark als volgt:

	Fonds	Benchmark
Matching Portefeuille	11,4%	11,7%
Investment Grade Bedrijfsobligaties	2,7%	2,7%
Return Portefeuille	7,8%	8,1%
Aandelen	6,2%	7,0%
Return Vastrentende waarden	2,0%	1,2%
Totaal rendement	**10,8%**	**10,9%**

De rendementen van de wereldwijde beleggingen worden licht vertekend door een valuta-effect. Een sterkere Euro zorgde voor een positieve bijdrage van de valuta-afdekking aan het rendement van 2,3%. Het totaal rendement is inclusief het valuta-effect.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

Het bestuur is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en zal MVB-factoren in beleggingsbeslissingen blijven meewegen. Het bestuur wil de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het pensioenfonds echter bovenal inzetten om voor haar deelnemers een goed en waardevast pensioen te waarborgen. Dit betekent dat bij de samenstelling en uitvoering van het beleggingsbeleid de nadruk vooral ligt op het zorgen voor een goede verhouding tussen verwachte rendementen, risico's en kosten.

Het pensioenfonds ziet zich momenteel vooral ook nog geconfronteerd met beperkingen. Zo is bij het vormgeven van MVB beleid de invulling van een eigen MVB beleid vooral mogelijk wanneer gebruik kan worden gemaakt van mandaten. Dan kunnen immers de eigen voorwaarden aan managers worden meegegeven. Vooral vanwege de (beperkte) omvang van het fonds belegt het pensioenfonds vrijwel alleen in beleggingsfondsen.

In 2021 zal het MVB beleid worden geëvalueerd. Vooralsnog heeft het pensioenfonds besloten om op het gebied van MVB alleen datgene te doen wat vanuit de wetgever verplicht wordt gesteld.

Zakelijke waarden risico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in return vastrentende waarden, aandelen en vastgoed in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door onder meer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2019		2020	
	€ 1.000	**%**	**€ 1.000**	**%**
Verdeling aandelen per categorie:				
Return vastrentende waarden	25.568	24,9	25.310	24,1
Ontwikkelde markten aandelen (Developed markets)	66.878	65,1	69.586	66,4
Opkomende markten aandelen (Emerging markets)	10.309	10,0	9.965	9,5
Niet-beursgenoteerd vastgoed	45	0,0	32	0,0
	102.800	100,0	104.893	100,0

Risicomanagement

In het risicomanagement is tevens rekening gehouden met eventuele operationele consequenties van een harde Brexit. De fiduciair vermogensbeheerder heeft gezorgd voor de noodzakelijke afspraken met Europese tegenpartijen en binnen de DMR fondsen zijn contracten opgezet met partijen op het Europese vasteland, waarmee dit risico is gemitigeerd.

Actuariële analyse resultaat

Analyse van het resultaat

De stijging van de dekkingsgraad van 6,0%-punt in 2020 volgt uit het positieve resultaat van 15.485 in het boekjaar. In 2019 was er een positief resultaat van 13.850. De invloed van het resultaat op de dekkingsgraad is in de volgende grafiek weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak. Het effect op de dekkingsgraad van de overgang op de nieuwe AG-prognosetafel en de gewijzigde ervaringssterfte is hierin verantwoord onder "overige mutaties technische voorzieningen" en is als volgt te splitsen:

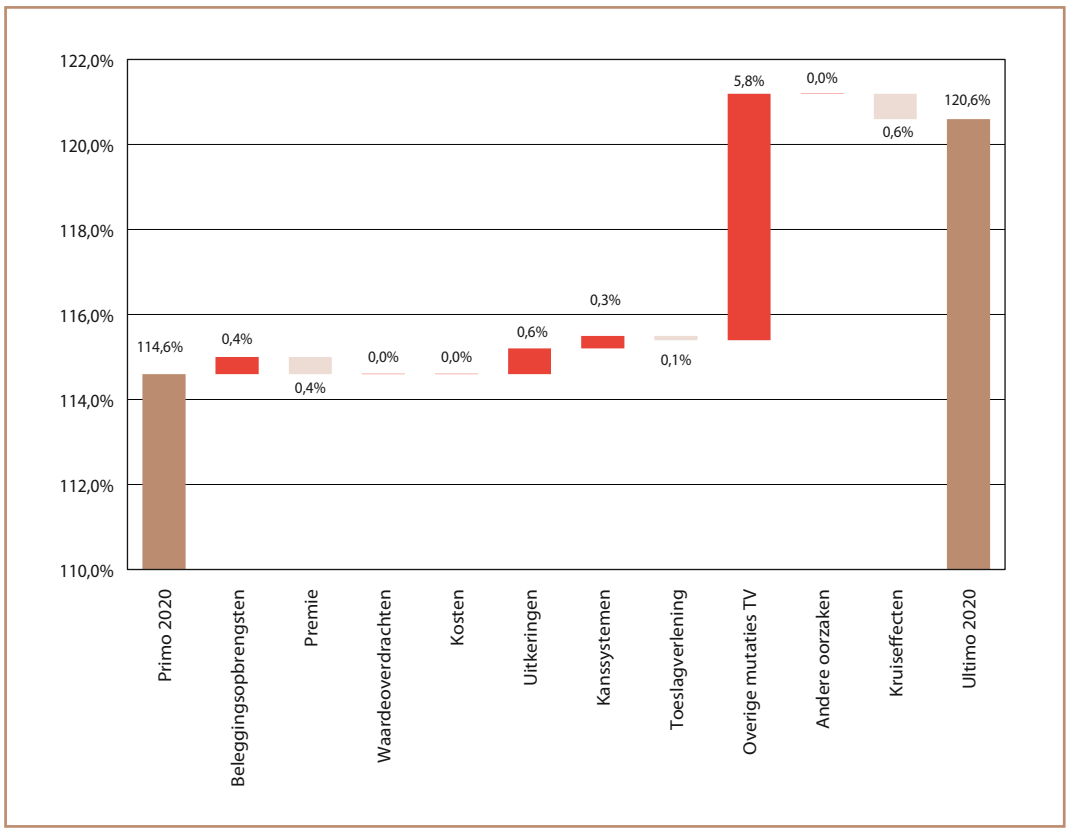

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie over 2020 is vastgesteld conform de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn). Dit betekent dat de premie is vastgesteld op basis van een gedempt premiebeleid, rekening houdend met een rente van 2,22%. De gedempte kostendekkende premie bedraagt 2.702. De feitelijke premie is met 2.702 hieraan gelijk.

De feitelijke premie (Feit), de zuivere kostendekkende premie (ZKDP) en de gedempte kostendekkende premie (GKDP) worden in onderstaande grafiek weergegeven. Hierbij zijn de zuivere en de gedempte kostendekkende premie gesplitst conform de vereisten uit de Pensioenwet.

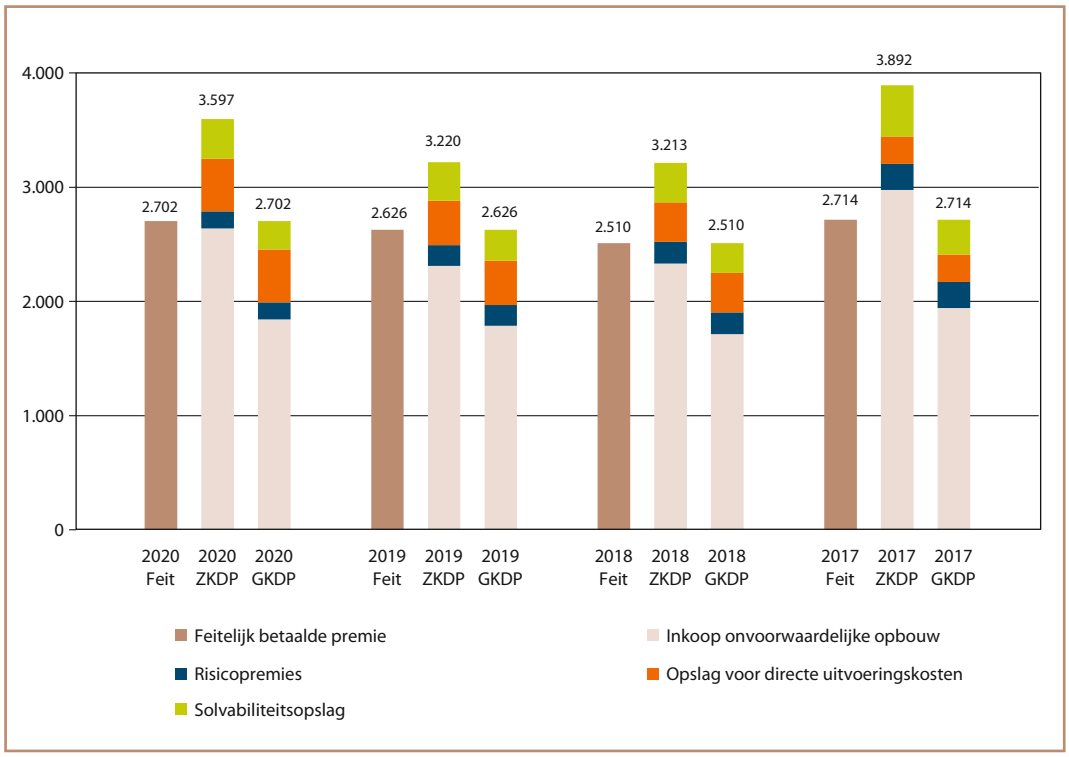

Om inzicht te geven in het effect van de opbouw op de financiële positie van het fonds, tonen we in de volgende tabel de premiedekkingsgraad. Er is sprake van een positief effect op de financiële positie van het fonds, indien de premiedekkingsgraad hoger is dan de dekkingsgraad. Als de premiedekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad heeft dit een negatief effect op de financiële positie van het fonds. Zoals uit de tabel valt op te maken heeft de opbouw in 2020 een negatief effect gehad op de financiële positie van het fonds van circa 0,4%-punt.

	2020	2019	2018	2017
Dekkingsgraad primo boekjaar	114,6%	109,6%	111,9%	107,6%
Premiedekkingsgraad primo boekjaar	80,4%	89,7%	85,8%	77,2%
Impact opbouw op dekkingsgraad	-0,4%	-0,3%	-0,3%	-0,4%

Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers [1]	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2019	193	361	698	1.252
Mutaties door:				
Ontslag met premievrije aanspraak	-34	34	0	0
Waardeoverdracht	0	0	0	0
Ingang pensioen	-3	-23	33	7
Overlijden	-2	-1	-30	-33
Afkoop	0	0	0	0
Andere oorzaken	1	9	-3	7
Mutaties per saldo	-38	19	0	-19
Stand per 31 december 2020	**155**	**380**	**698**	**1.233**

Specificatie pensioengerechtigden	**2020**	**2019**
Ouderdomspensioen	500	504
Nabestaandenpensioen	195	192
Wezenpensioen	3	2
Totaal	**698**	**698**

1) *Inclusief 21 arbeidsongeschikte deelnemers.*

Uitvoeringskosten

	2020 [1]	2019
Pensioenbeheer (pensioenuitvoeringskosten in euro per deelnemer)	€ 838,22	€ 722,78
Vermogensbeheer:		
– Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,24%	0,24%
– Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,03%	0,08%
Kosten van het pensioenbeheer (inclusief btw) bestaan uit (in duizenden euro):		
– Bestuurskosten (incl. opleidingen)	15	13
– Administratie-, accountants- en advieskosten	677	609
– Toezichtkosten	23	22
Totaal	**715**	**644**

Om de kosten per deelnemer te berekenen is conform de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen dus niet mee in deze berekening. De vermelde bedragen sluiten aan op de bedragen die zijn vermeld in de jaarrekening.

Kosten pensioenbeheer

De pensioenuitvoeringskosten zijn in 2020 gestegen ten opzichte van 2019. Dit komt onder meer doordat er sinds 2020 sprake is van enkele nieuwe structurele kostenposten zoals de inrichting van de interne auditfunctie, het jaarlijks verstrekken van een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) aan gewezen deelnemers en het inregelen van de berekeningssystematiek voor de scenario's die vanaf 2020 op de UPO's worden getoond. Daarnaast zijn er in 2020 meer kosten gemaakt voor de diensten van de adviseurs van het pensioenfonds.

De kosten voor pensioenbeheer per deelnemer bedroegen over 2020 € 838,22. Over 2019 was dit € 722,78. Deze stijging wordt niet enkel veroorzaakt door het gestegen kostenniveau, maar ook door daling van het aantal deelnemers. Doordat SNP een klein pensioenfonds is met een zeer beperkt aantal deelnemers, werken beide effecten relatief sterk door in de ontwikkeling van de hoogte van de kosten per deelnemer

SNP heeft geen eigen kostenbenchmark uitgevoerd, maar wel kennis genomen van het rapport van LCP d.d. 10 september 2020 'Inzicht in de pensioenbeheer-, vermogensbeheer- en transactiekosten van Nederlandse pensioenfondsen'. SNP valt binnen het in het rapport weergegeven onderzoek in de categorie 'zeer kleine' pensioenfondsen. Het gemiddelde bedrag aan pensioenbeheerkosten per deelnemer van deze categorie pensioenfondsen bedroeg over 2019 € 902. De kosten van pensioenbeheer per deelnemer bij SNP lagen over 2019 lager dan dit gemiddelde. Als de kosten over 2020 met dit gemiddelde worden vergeleken, dan lagen ook de kosten van pensioenbeheer per deelnemer over 2020 bij SNP lager dan het gemiddelde van de peer group.

1) Bedragen zijn inclusief BTW

Het bestuur van SNP is zich ervan bewust dat dit geen fondsspecifiek benchmarkonderzoek betreft, maar is tevens van mening dat de analyse van de rapportage van LCP geen aanleiding geeft tot nadere maatregelen door SNP op het gebied van kostenbeheer. Dat neemt niet weg dat SNP ernaar streeft om de kosten beperkt te houden maar wel met behoud van het goede serviceniveau dat aan de deelnemers wordt geboden. Daarbij wordt voorts in aanmerking genomen dat SNP door de hoeveelheid gesloten regelingen een in zijn totaliteit een relatief complexe pensioenregeling uitvoert en dat de aard van het pensioenfonds (als gesloten fonds met een zeer beperkt aantal deelnemers) er ook in de komende jaren toe zal leiden dat de kosten van pensioenbeheer per deelnemer in vergelijking met de pensioensector als geheel hoog zullen zijn. Het bestuur acht dit als zelfstandig pensioenfonds reëel en passend bij het serviceniveau dat aan de deelnemers wordt geboden. Dat laat onverlet dat kostenbeheersing een belangrijk thema is voor het bestuur.

Het bestuur stelt jaarlijks een begroting op voor het daarop volgende jaar. De voortgang van de kosten ten opzichte van de begroting wordt op kwartaalbasis door het bestuur gemonitord aan de hand van een kostenrapportage. Deze kostenrapportages worden besproken in de bestuursvergaderingen en negatieve afwijkingen ten opzichte van de begroting worden toegelicht aan het bestuur door de bestuursadviseur (AZL N.V.).

De in totaal over 2020 gerealiseerde kosten zijn ruim binnen de voor het verslagjaar vastgestelde begroting gebleven.

Kosten vermogensbeheer

Kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie (in duizenden euro):

2020	Beheer-kosten	Transactie-kosten	Aan- en verkoop-kosten	Transactie-kosten totaal	Totaal
Vastgoed	–	–	–	–	0
Aandelen	92	2	-2	–	92
Vastrentende waarden	210	7	62	69	279
Kosten overlay beleggingen	–	2	–	2	2
Kosten fiduciair beheer	191	–	–	–	191
Bewaarloon	13	–	–	–	13
Overige kosten	148	–	–	–	148
Totaal kosten vermogensbeheer	**654**	**11**	**60**	**71**	**725**

2019	Beheer-kosten	Transactie-kosten	Aan- en verkoop-kosten	Transactie-kosten totaal	Totaal
Vastgoed	–	–	–	–	–
Aandelen	91	10	19	29	120
Vastrentende waarden	211	4	148	152	363
Kosten overlay beleggingen	–	19	–	19	19
Kosten fiduciair beheer	187	–	–	–	187
Bewaarloon	7	–	–	–	7
Overige kosten	131	1	–	1	131
Totaal kosten vermogensbeheer	**627**	**34**	**167**	**201**	**828**

Kosten van het vermogensbeheer kunnen in twee categorieën worden onderscheiden:
- De eerste categorie betreft de kosten zoals die in de jaarrekening zijn verwerkt, waaronder de beheervergoeding van de vermogensbeheerder(s), het bewaarloon, kosten van ondersteuning bij het vermogensbeheer, kosten accountant betreffende het vermogensbeheer en kosten met betrekking tot de beleggingsadministratie.
- De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening.

Daarnaast worden er nog transactiekosten en aan- en verkoopkosten gemaakt.

In de Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie worden de pensioenfondsen opgeroepen om de kosten van het pensioenbeheer, vermogensbeheer en transactiekosten te publiceren. Deze kosten moeten naar de mening van de Pensioenfederatie volledig bekend zijn binnen het pensioenfonds en beschikbaar zijn voor deelnemers.

De aanbevelingen luiden als volgt:
- Rapporteer de kosten van pensioenbeheer in euro per deelnemer.
- Rapporteer de kosten van het vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen.
- Rapporteer separaat (eventueel geschatte) transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen.

Het fonds deelt de mening van de Pensioenfederatie en wenst volledige transparantie te realiseren ten aanzien van deze kosten. Dit gaat dus verder dan alleen de direct in de jaarrekening te verantwoorden kosten. Het transparant maken van alle kosten en mogelijk afzetten tegen een benchmark is daarbij een middel om de kosten verder te beheersen.

De totale vermogensbeheerkosten zijn - in basispunten - gedaald naar 26,5 basispunten. De totale vermogensbeheerkosten in euro's zijn gedaald van € 828.000 in 2019 naar € 725.000 in 2020.

Voor een aantrekkelijk pensioen en een acceptabele premie is beleggingsrendement en daarmee beleggingsrisico noodzakelijk.

Het beleggingsbeleid is daarmee een belangrijk onderdeel van het totale beleid van het pensioenfonds. Hetzelfde geldt voor kostenbeheersing. Beleggingskosten wegen mee in de keuzes die gemaakt worden bij de invulling van de beleggingsportefeuille. Om grip te krijgen en te houden op beleggingskosten dienen deze duidelijk en transparant te worden omschreven.

Rendement, risico en kosten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daar waar de wenselijke combinatie hoog verwacht rendement, laag risico en lage kosten in de praktijk niet haalbaar is, wordt een afweging gemaakt. Zo wordt in aandelen opkomende landen belegd vanwege het aantrekkelijke rendement op lange termijn. Het relatief hoge risico van deze categorie wordt prudent geacht omdat het hier naar verwachting een beloond risico betreft en omdat de totale beleggingsrisico's door onder meer spreiding over meerdere beleggingen wordt beheerst. De relatief hoge kosten worden prudent geacht gelet op het hoge verwachte rendement. Kostenbeheersing is daarnaast een belangrijk aandachtspunt bij de uiteindelijke keuze voor de manager(s) voor deze belegging. Elke specifieke afweging van rendement, risico en kosten is een functie van de beleggingsbeslissing. Bij elke afweging wordt uiteindelijk voor zowel rendement, risico als kosten een prudente keuze gemaakt.

Bestuur en organisatie

Bestuur

In 2020 zijn er zes reguliere bestuursvergadering geweest. Het bestuur heeft daarnaast twee keer formeel met het verantwoordingsorgaan overlegd en er zijn drie themabijeenkomsten georganiseerd waarin het bestuur en het verantwoordingsorgaan ter verdieping van het kennisniveau geïnformeerd worden en discussiëren over actuele pensioenthema's. Voorts heeft er een separate gezamenlijke sessie van het bestuur en het verantwoordingsorgaan plaatsgevonden als start van het uit te voeren onderzoek naar de toekomst van SNP.

Belangrijke onderwerpen die in de bestuursvergaderingen aan de orde kwamen, zijn:
- De missie, visie en strategie;
- De financiële positie (inclusief herstelplan), het beleggingsbeleid en kostenbeheersing van het fonds;
- Actuele ontwikkelingen in de pensioensector waaronder de transitie naar het nieuw pensioenstelsel (pensioenakkoord);
- De mogelijke gevolgen en risico's als gevolg van de COVID-19 pandemie;
- Het pensioenbeleid (waaronder het premie- en toeslagbeleid);
- Het beleid inzake bestuur en organisatie (waaronder het integriteitsbeleid);
- Actuariële zaken, zoals de haalbaarheidstoets;
- Het communicatiebeleid;
- De implementatie van de IORP II-richtlijn, waaronder de inrichting van de sleutelfuncties;
- Risicomanagement;
- De toekomstbestendigheid van SNP.

Sleutelfuncties

Per 13 januari 2019 is de IORP II richtlijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. De Pensioenwet verplicht een pensioenfonds te beschikken over een aantal sleutelfuncties ter ondersteuning van de governance van het fonds. Het betreft de volgende sleutelfuncties:
- een risicobeheerfunctie;
- een intern auditfunctie;
- een actuariële functie.

De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. Het bestuur van SNP heeft de heer Smits (bestuurder) benoemd tot sleutelfunctiehouder risicobeheer.

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds. De belangrijkste taak van de interne auditfunctie is het periodiek evalueren van de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne

controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de beheerste en integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds. De heer Viring (bestuurder) is benoemd tot sleutelfunctiehouder interne audit. SNP heeft InAudit aangesteld voor het uitvoeren van interne audits (vervullende werkzaamheden).

In 2020 zijn interne audits ten aanzien van de compliance functie en uitbestedingsmanagement uitgevoerd en afgerond. Tevens is de audit beleggingsbeleid opgestart. Deze audit zal in 2021 worden afgerond.

De actuariële functie heeft een controlerende rol. In het kader van de actuariële functie wordt onder meer toezicht gehouden op het berekenen van de technische voorzieningen, wordt beoordeeld of de daarbij gehanteerde methodieken en onderliggende modellen, gebruikte gegevens en aannamen passend zijn en worden, waar nodig, corrigerende maatregelen voorgesteld. SNP heeft de heer Schilder (Willis Towers Watson en tevens certificerend actuaris van het fonds) benoemd tot houder van de actuariële functie.

De sleutelfunctiehouders zijn getoetst en goedgekeurd door DNB en rapporteren periodiek aan het bestuur. De rapporten worden tevens aan de visitatiecommissie ter beschikking gesteld. Hun taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in bij de sleutelfuncties behorende beleidsdocumenten/charters.

Fondsdocumenten

In 2020 zijn diverse fondsdocumenten aangepast. De voornaamste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

ABTN en financieel crisisplan

De Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) en het financieel crisisplan worden jaarlijks door het bestuur geactualiseerd. De geactualiseerde versie is in werking getreden per 1 april 2020. De actuele versie van de ABTN is gepubliceerd op de website van het pensioenfonds.

Beleggingsplan

Het bestuur heeft in 2020 het beleggingsplan voor het komende jaar vastgesteld. Een nadere toelichting over het beleggingsbeleid van SNP leest u in het hoofdstuk 'Beleggingen' van dit bestuursverslag.

Beloningsbeleid

De visitatiecommissie heeft in 2019 aanbevolen om het beloningsbeleid te verfijnen door concrete normen op te nemen waar het beloningsbeleid van uitbestedingspartners aan getoetst kan worden.
Hierbij dient in acht te worden genomen dat de aard van de werkzaamheden van een uitvoerder relevant kan zijn voor de beoordeling van diens beloningsbeleid. In het beloningsbeleid van SNP wordt daarom per 1 januari 2020 aangesloten bij de voor het fonds belangrijkste 'Principes voor beheerst beloningsbeleid' zoals vastgesteld door DNB en AFM. Het beloningsbeleid van de uitvoerders AZL (pensioenbeheer) en NNIP (vermogensbeheer) wordt jaarlijks beoordeeld op basis van de aan het beleidsdocument van SNP toegevoegde principes.

Communicatiebeleidsplan

SNP beschikt over een communicatiebeleidsplan met een looptijd van 3 jaar. Het huidige plan omvat de periode 2020-2022. Een nadere toelichting is opgenomen in het hoofdstuk 'Communicatie' van dit bestuursverslag.

Compliance charter

Het compliance charter beschrijft de definitie, doelstellingen, reikwijdte, en taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen in het kader van het in stand houden van een integere organisatie, bedrijfsvoering en compliance. In het compliance charter is de taakverdeling van de betrokken gremia verduidelijkt, waarbij geldt dat de rol van de sleutelfunctiehouders expliciet is opgenomen.

Gedragscode

De gedragscode van SNP sluit aan bij de normen die in de pensioensector gebruikelijk zijn en zijn vastgelegd in de model gedragscode van de Pensioenfederatie. De gedragscode van SNP is geactualiseerd op basis van een herzien model. Dit betreft onder meer het expliciteren dat ook sleutelfuncties onder de werking van de gedragscode vallen en dat iedere verbonden persoon een eigen verantwoordelijkheid heeft richting het pensioenfonds en de belanghebbenden ten aanzien van de naleving van de in de gedragscode opgenomen normen.

Incidentenregeling en klokkenluidersregeling

SNP beschikt over een incidentenregeling en een klokkenluidersregeling. Om aan te sluiten bij hetgeen in de markt gebruikelijk is, maakt SNP voor haar eigen regelingen mede gebruik van de modellen die door de Pensioenfederatie worden gepubliceerd. Deze modellen zijn aangepast en hebben aan de basis gestaan van de herziene regelingen van het pensioenfonds. In de aangepaste regelingen zijn de procedures ten aanzien van de melding en behandeling van incidenten en misstanden verder uitgediept en transparanter weergegeven.

IT-beleid

SNP wil voor haar (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden een betrouwbare en betrokken partner voor het pensioen zijn. Onderdeel daarvan is het waarborgen van een beheerste en integere uitvoering, inclusief de IT- en informatiebeveiligingsaspecten die daarbij een rol spelen. In het in 2020 vastgestelde beleidsdocument geeft het fonds inzicht in het Informatietechnologie (IT) beleid en de IT-beveiliging.

Klachten- en geschillenregeling

SNP heeft de klachten- en geschillenregeling op basis van de periodieke actualiteitscontrole aangepast. In de regeling zijn enkele verduidelijkingen verwerkt, zo is de rol van de Ombudsman Pensioenen en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) nader gespecificeerd. De klachten- en geschillenregeling is beschikbaar via de website van het pensioenfonds.

Pensioenreglementen

Het bestuur past de pensioenreglementen jaarlijks aan in het kader van een reguliere actualiteitscontrole. De pensioenreglementen zijn in 2020 enkel aangepast voor wat de kerncijfers en de gewijzigde naam van de werkgever betreft. De actuele pensioenreglementen zijn beschikbaar via de website van SNP.

Statuten

De door SNP aangepaste statuten zijn in werking getreden per 26 juni 2020 en zijn beschikbaar via de website van het pensioenfonds. De voornaamste wijzigingen die in 2020 in de statuten zijn verwerkt zijn:

- De naamswijziging van de werkgever per 1 april 2020 (zie de toelichting hieronder bij 'Uitvoeringsovereenkomst').
- Formalisering van de functies vice voorzitter en vice secretaris.
- Het verwerken van de mogelijkheid dat een bestuurder een andere bestuurder machtigt om hem/haar te vertegenwoordigen tijdens een bestuursvergadering.
- Wijziging van het quorum dat nodig is voor besluitvorming door het bestuur (met behoud van pariteit).
- Opgenomen is dat de voorzitter van het bestuur niet per definitie een dienstverband bij de werkgever hoeft te hebben, mits hij/zij in het verleden ten minste 5 jaar bij de werkgever in dienst is geweest.
- De inrichting van de BCPR is statutair verankerd.

Uitbestedings- en inkoopbeleid

In het tot 14 februari 2020 geldende uitbestedingsbeleid werd slechts in beperkte mate onderscheid gemaakt tussen de eisen die gelden voor verschillende soorten dienstverlening. In dat kader is in het herziene beleidsdocument een duidelijk en proportioneel

beleid vastgelegd waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de uitvoerders (uitbestedingsbeleid) en de overige dienstverleners (inkoopbeleid).

Uitvoeringsovereenkomst
De uitvoeringsovereenkomst is per 1 april 2020 aangepast. Directe aanleiding hiervoor is dat de naam van de werkgever per deze datum is gewijzigd van Theodorus Niemeyer B.V. in BAT Niemeyer, een divisie van British American Tobacco International (Holdings) B.V. Daarnaast is de naam van de voor de toeslagverlening aan inactieven relevante prijsindex geactualiseerd. De uitvoeringsovereenkomst is beschikbaar via de website van SNP.

Geschiktheid en evaluatie
Het geschiktheidsbeleid en het opleidingsplan zijn vastgelegd in een geschiktheidsplan.

In 2020 hebben bestuurders van SNP opleidingen gevolgd. Het betreft de volgende gecertificeerde opleidingen:
- Masterclass IORPII sleutelfunctie risicobeheer in de praktijk (SPO).
- Masterclass IORPII sleutelfunctie interne audit in de praktijk (SPO).
- Vermogensbeheer niveau B+ (Swalef).

Daarnaast hebben meerdere (plaatsvervangend) bestuurders deelgenomen aan diverse seminars, workshops, themabijeenkomsten en kennissessies van onder meer De Nederlandsche Bank (DNB), AZL en Nationale Nederlanden Investment Partners (NNIP). Ook nemen alle bestuurders jaarlijks deel aan drie interne themabijeenkomsten.

Jaarlijks voert het bestuur een collectieve zelfevaluatie uit. De jaarlijkse zelfevaluatie wordt op een gestructureerde en systematische wijze uitgevoerd op basis van vastgestelde thema's en de uitkomsten worden vastgelegd. In 2020 is, conform de door de Code Pensioenfondsen bepaalde driejaarlijkse cyclus, een zelfevaluatie onder leiding van een externe deskundige uitgevoerd. Tijdens deze zelfevaluatie is gefocust op de gevolgen van het onderzoek naar de toekomst van SNP en de onzekerheid over de toekomst van de werkgever voor enerzijds de bestuurlijke continuïteit en anderzijds de rollen die bestuurders hebben binnen zowel het bestuur als de werkgever en het daarmee samenhangende risico op belangenverstrengeling. Afspraken zijn gemaakt om beide elementen te adresseren.

Diversiteit
Met diversiteit wordt de samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan naar onder meer leeftijd en naar geslacht bedoeld. Deze organen zijn als volgt samengesteld (situatie op 31-12-2020):

		Bestuur	**Verantwoordingsorgaan**
Geslacht	Man	6	4
	Vrouw	0 (+ 1 aspirant plaatsvervangend lid)	0
Leeftijd	30-40 jaar	0	0
	40-50 jaar	1	0
	50-60 jaar	3	2
	60+	2 (+ 1 aspirant plaatsvervangend lid)	2

De leeftijdsopbouw en verdeling naar geslacht binnen het deelnemersbestand was einde 2020 als volgt:

		Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigd	Totaal
Geslacht	Man	133	259	413	805
	Vrouw	22	121	285	428
Leeftijd	<30 jaar	0	0	3	3
	30-40 jaar	3	12	0	15
	40-50 jaar	27	106	2	135
	50-60 jaar	83	191	9	283
	60+	42	71	684	797

De huidige samenstelling van het bestuur is niet in overeenstemming met de normen zoals die zijn voorgeschreven door de Code Pensioenfondsen. In het bestuur en het verantwoordingsorgaan heeft geen vrouw en geen lid jonger dan 40 jaar zitting. Wel heeft het bestuur een vrouwelijk aspirant plaatsvervangend lid.

Naar de mening van het bestuur past de samenstelling van de fondsorganen voor wat leeftijdsopbouw en geslacht betreft bij de samenstelling van het deelnemersbestand. Het bestuur en verantwoordingsorgaan bestaan uit vertegenwoordigers van werknemers, de werkgever en de pensioengerechtigden. Vertegenwoordigers van werknemers en de werkgever dienen een dienstverband bij de werkgever te hebben. De actieve deelnemers bestaan voor het grootste deel uit mannen in de leeftijdscategorie 50 tot 60 jaar. Dit reflecteert zich in de samenstelling van de fondsorganen. Het feit dat bij de werkgever relatief weinig vrouwen werkzaam zijn, zorgt ervoor dat het aantal potentiële vrouwelijke leden van fondsorganen relatief beperkt is.

Het diversiteitsbeleid is middels het plan van aanpak ter bevordering van diversiteit uitgewerkt. Daarin zijn concrete stappen opgenomen die worden ondernomen bij het invullen van een vacature. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar de kandidaat die het beste past bij de diversiteitsdoelstellingen van SNP. Uitgaande van de situatie einde 2020 zou de voorkeur daarom uitgaan naar een vrouwelijke en/of jongere kandidaat.

Beloningsbeleid

Leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan ontvangen geen beloning uit hoofde van hun functie bij SNP. Kosten die door leden van fondsorganen worden gemaakt in het kader van de uitoefening van hun functie voor het fonds worden door SNP vergoed.

De externe voorzitter van de BCV ontvangt een beloning die marktconform is en past bij zijn verantwoordelijkheden, ervaring en tijdsbesteding. De beloning is door het bestuur vastgesteld en vastgelegd in een overeenkomst met de werkgever van de voorzitter van de BCV.

Het intern toezicht is ingericht middels een visitatiecommissie. De opdracht tot visitatie wordt aan een externe partij (VCHolland) verstrekt. VCHolland ontvangt een vaste vergoeding die jaarlijks wordt vastgesteld en in een overeenkomst/opdrachtbevestiging wordt vastgelegd. Deze beloning dient marktconform te zijn. Leden van de visitatiecommissie ontvangen geen beloningen op individuele basis van SNP.

SNP hanteert de volgende uitgangspunten met betrekking tot het beloningsbeleid van de structurele uitbestedingspartijen:

a. Het beloningsbeleid bevordert de integriteit en soliditeit van de uitbestedingspartner.
b. Het beloningsbeleid bevat geen prikkels die afbreuk doen aan de verplichtingen van de uitbestedingspartner om zich in te zetten voor de belangen van het fonds.
c. De uitbestedingspartner beschikt over een vastgelegd beloningsbeleid, past dit beleid consequent toe en evalueert de werking ervan.
d. De uitbestedingspartner besteedt expliciet en structureel aandacht aan het beperken en beheersen van negatieve effecten van variabele beloningsstructuren op de belangen van zijn klanten.
e. De uitbestedingspartner is op inzichtelijke wijze transparant over het beloningsbeleid.
f. In een variabele beloningsstructuur is een bij de functie passende balans van maatregelen ingebouwd om de juiste prikkelwerking te waarborgen.

Gedragscode / Compliance Officer

Het bestuur hanteert een gedragscode. Jaarlijks bevestigen de (aspirant) (plaatsvervangend) bestuurders, (aspirant) leden van het verantwoordingsorgaan, externe leden van de Bestuurscommissie Vermogensbeheer (BCV) en de sleutelfunctiehouders dat zij de gedragscode hebben nageleefd in het betreffende jaar. Daarnaast wordt tijdens iedere bestuursvergadering het onderwerp compliance meldingen besproken, waarbij de (aspirant) (plaatsvervangend) bestuurders aangeven of zij in aanraking zijn gekomen met situaties die mogelijk kunnen leiden tot integriteitsrisico's. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbod van relatiegeschenken of uitnodigingen voor evenementen door externe partijen.

Naast de gedragscode beschikt SNP tevens over een incidentenregeling en klokkenluidersregeling.

De compliance officer is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode, de incidentenregeling en de klokkenluidersregeling. Het bestuur heeft een externe compliance officer aangesteld (mevrouw Westen van Compliance-i-Consultancy).

De compliance officer heeft in 2020 geen overtredingen geconstateerd in het licht van naleving van de gedragscode, incidentenregeling en klokkenluidersregeling.

De (aspirant) (plaatsvervangend) bestuurders van SNP melden hun nevenfuncties aan de compliance officer. Einde 2020 was sprake van de volgende nevenfuncties:

Naam	*Functie bij SNP*	*Nevenfunctie*
E. Tammens	Bestuurder	Bestuurslid voetbalvereniging FC LEO
		Lid regiegroep lokaal sportakkoord Leens
W. Tingelaar	Aspirant plaatsvervangend bestuurder	Mede-eigenaar van VOF De orchidee

De werknemers- en werkgeververtegenwoordigers in het bestuur vervullen wel dagelijkse werkzaamheden uit hoofde van hun functie bij de aangesloten onderneming.

Toezichthouders

In 2020 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouders De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

De toezichthouders hebben in het verslagjaar geen onderzoeken uitgevoerd bij SNP, met uitzondering van sectorbrede uitvragen.

Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen is wettelijk verankerd en de daarin opgenomen normen zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn weliswaar leidend, maar de Code laat ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het pensioenfondsbestuur. Pensioenfondsen mogen de Code daarom naleven volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'- beginsel. Afwijken van de norm is dus mogelijk, als daar een goede reden voor is en hierover verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag.

In het navolgende overzicht zijn de normen van de Code opgenomen waaraan het pensioenfonds aan het einde van het verslagjaar niet (volledig) voldeed en de motivatie daarvan. Dit overzicht is het resultaat van de jaarlijkse analyse en evaluatie van de Code Pensioenfondsen door SNP. De analyse over 2020 heeft plaatsgevonden in februari 2021.

normnr	Inhoud norm (onderdeel dat niet (volledig) wordt nageleefd)	Toelichting op afwijking
33	Diversiteit in de samenstelling van het bestuur en verantwoordingsorgaan	De huidige samenstelling van het bestuur is niet in overeenstemming met de normen zoals die zijn voorgeschreven door de Code Pensioenfondsen. Dit geldt tevens voor het verantwoordingsorgaan. In het bestuur en het verantwoordingsorgaan heeft geen vrouw en ook geen lid jonger dan 40 jaar zitting. Wel heeft het bestuur een vrouwelijk aspirant plaatsvervangend lid. Een belangrijke oorzaak voor de afwijking van de Code is gelegen in het feit dat bij de werkgever relatief weinig vrouwen werkzaam zijn. SNP beschikt over een plan van aanpak ter bevordering van diversiteit. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar de kandidaat die het beste bij de diversiteitsdoelstellingen van SNP past. Elders in dit bestuursverslag wordt de diversiteit nader toegelicht.
34	Een bestuurslid kan maximaal twee keer worden herbenoemd.	Het bestuur hecht aan de continuïteit van het bestuur en wenst daarom niet in de statuten van het fonds op te nemen dat herbenoeming maximaal twee keer kan plaatsvinden. In de praktijk zal deze bepaling echter zoveel mogelijk worden toegepast.

De Code Pensioenfondsen verplicht tot het opnemen van een rapportage in het bestuursverslag over de naleving van acht omschreven normen (rapportagenormen). Hierna wordt een overzicht gegeven van deze rapportagenormen met de bijbehorende toelichting.

Naleving rapportagenormen uit de Code Pensioenfondsen

normnr	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 5 Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja. Het bestuur legt verantwoording af middels het bestuursverslag en daarnaast aan het verantwoordingsorgaan en communiceert over het beleid en de risico's via mailingen, de website en het bestuursverslag. Het bestuur hanteert daarvoor een communicatieplan. Evenwichtige belangenafweging maakt onderdeel uit van de besluitvorming. Dit wordt vastgelegd in de notulen van bestuursvergaderingen. Het verantwoordingsorgaan heeft toegang tot alle vergaderstukken van het bestuur, waaronder de notulen. Ook de visitatiecommissie ontvangt alle notulen.	Inzicht in de risico's op korte en lange termijn wordt geboden in de paragrafen Korte termijn risicohouding', 'Lange termijn risicohouding' en 'Risicohouding beschikbare premielening' die onderdeel zijn van het hoofdstuk 'Risicomanagement'. Verantwoording over de gemaakte beleidskeuzes vindt plaats middels het bestuursverslag. Daarbij wordt verwezen naar met name de volgende hoofdstukken: 'Pensioenregeling', 'Communicatie', 'Beleggingen', 'Bestuur en organisatie', 'Uitbestedingsbeleid' en 'Risicomanagement'. Daarnaast zijn diverse beleidsdocumenten beschikbaar via de website van SNP: https://www.pfniemeijer.nl/documenten/
Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja. Het bestuur streeft complementariteit na, rekening houdend met geschiktheid en beperkte beschikbaarheid van kandidaten. Voorgaande geldt tevens voor het verantwoordingsorgaan. SNP heeft een diversiteitsbeleid en plan van aanpak ter bevordering van diversiteit. Dit plan van aanpak wordt betrokken in het traject van invulling van vacatures. In het bestuursverslag wordt inzicht gegeven in de diversiteit van de samenstelling van de fondsorganen.	Zie de paragrafen 'Diversiteit' en 'Geschiktheid en evaluatie' als onderdeel van het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag.

normnr	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 33 In zowel het bestuur als in het verantwoordingsorgaan is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	Niet volledig. Het bestuur streeft dit na voor zover mogelijk gelet op de beperkte beschikbaarheid van geschikte kandidaten. Dit is vastgelegd in het diversiteitsbeleid en plan van aanpak ter bevordering van diversiteit. Binnen het bestuur heeft één vrouw zitting, namelijk als aspirant plaatsvervangend bestuurder. Binnen het bestuur en verantwoordingsorgaan hebben geen leden jonger dan 40 jaar zitting. Jaarlijks wordt in het bestuursverslag verantwoording afgelegd over diversiteit in relatie tot de samenstelling van het deelnemersbestand van SNP.	Zie de paragraaf 'Diversiteit' als onderdeel van het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag.
Norm 47 Het intern toezicht betrekt deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Dit maakt onderdeel uit van de werkzaamheden van de visitatiecommissie.	Een samenvatting van het visitatierapport is opgenomen in dit bestuursverslag in het hoofdstuk 'Visitatiecommissie'.
Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja, de missie, visie en strategie zijn opgenomen in dit bestuursverslag, inclusief de strategische speerpunten voor het komende jaar en een evaluatie van de speerpunten over het verslagjaar. Daarnaast staat de missie, visie en strategie in de ABTN die toegankelijk is via de website van SNP.	Zie het de paragraaf 'Missie, visie en strategie' als onderdeel van het hoofdstuk 'Het pensioenfonds' in dit bestuursverslag. De ABTN staat, net als het jaarverslag, op de website van SNP: https://www.pfniemeijer.nl/documenten/
Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Het MVB beleid is vastgelegd en met het verantwoordingsorgaan besproken. In het bestuursverslag wordt gerapporteerd over het MVB beleid. Daarnaast is op de website van SNP een toelichting opgenomen.	Het MVB beleid wordt toegelicht in de paragraaf 'Maatschappelijk verantwoord beleggen' als onderdeel van het hoofdstuk 'Beleggingen' in dit bestuursverslag. Een toelichting over MVB staat op de website van SNP: https://www.pfniemeijer.nl/documenten/

normnr	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja, hierover wordt in dit bestuursverslag gerapporteerd.	Zie de volgende paragrafen uit het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag: 'Gedragscode / Compliance officer', 'Code Pensioenfondsen' en 'Geschiktheid en evaluatie'.
Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja, SNP heeft een adequate klachten- en geschillenprocedure die via de website eenvoudig toegankelijk is. Jaarlijks wordt in het bestuursverslag gerapporteerd over de klachten en geschillen in het verslagjaar.	Klachten- en geschillenprocedure: zie https://www.pfniemeijer.nl/documenten/ Rapportage: zie de paragraaf 'Klachten en geschillen' als onderdeel van het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag.

Monitoringscommissie Code Pensioenfondsen

De Monitoringscommissie ziet toe op de naleving van de Code Pensioenfondsen. De Stichting Zelfregulering Pensioenfondsen draagt zorg voor de financiering van de Monitoringcommissie en de Ombudsman Pensioenen namens de pensioensector. Ten behoeve van deze financiering vraagt de Stichting verplichte bijdragen aan de pensioenfondsen, die actief zijn in Nederland. De Monitoringscommissie rapporteert over de naleving van de Code Pensioenfondsen in de pensioensector.

Klachten en geschillen

SNP beschikt over een klachten- en geschillenprocedure. Een klacht is een schriftelijke verklaring van een belanghebbende dat hij/zij zich, ofschoon zijn/haar rechtspositie niet is geschaad, op incorrecte wijze door het pensioenfonds bejegend acht. Een geschil kan tussen het pensioenfonds en een belanghebbende optreden over de wijze waarop de statuten en reglementen van SNP zijn of zullen worden toegepast, waarbij de belanghebbende zich op het standpunt stelt dat hij/zijn in zijn/haar rechten jegens het fonds is of zal worden geschaad. De klachten- en geschillenprocedure is beschikbaar via de website van SNP.

In 2020 zijn er geen klachten of geschillen geweest in de zin van de klachten- en geschillenprocedure.

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur van SNP heeft werkzaamheden uitbesteed die naar zijn overtuiging effectiever en efficiënter door een externe, professionele partij kunnen worden verricht, in plaats van uitvoering in eigen beheer. Het bestuur is van oordeel dat de belangen van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever bij deze uitbesteding uiteindelijk beter zijn gediend dan met een eigen organisatie. Een overzicht van de uitbestede werkzaamheden is opgenomen in het hoofdstuk 'Organisatie pensioenfonds' van dit verslag.

AZL N.V. en Nationale Nederlanden Investment Partners (NNIP) zijn de voornaamste uitbestedingspartijen van SNP. De afspraken over de uitbestede werkzaamheden zijn vastgelegd in overeenkomsten met deze partijen. Service Level Agreements (SLA) maken onderdeel uit van deze afspraken. Dit zijn afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten. In een SLA worden concrete criteria vastgelegd die zien op de uitvoering van uitbestede werkzaamheden. Daarnaast worden ook afspraken vastgelegd over in ieder geval de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiessystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

Uitgangspunt is dat het bestuur eindverantwoordelijk en aansprakelijk blijft voor alle uitbestede werkzaamheden en daarmee samenhangende handelingen. Het bestuur is in beginsel van mening dat het deze verantwoordelijkheid kan dragen door middel van:

- het rechtstreeks ter verantwoording roepen van de hiervoor genoemde partijen;
- schriftelijke rapportages over de uitvoering van de uitbestede werkzaamheden, die het bestuur zo nodig ter beoordeling en controle aan een onafhankelijke, derde partij zal voorleggen, en
- de ISAE 3402-rapportages van AZL en NNIP en de ISAE3000-rapportage van AZL.

Indien daartoe aanleiding bestaat, kan het bestuur besluiten eigen onderzoek te doen of te laten uitvoeren.

SLA- en ISAE-rapportages van AZL

AZL rapporteert op kwartaalbasis over het pensioenbeheer en het voldoen aan de SLA-normen. Deze administratieve kwartaalrapportages worden in de vergaderingen van de BCPR en de bestuursvergaderingen besproken met een vertegenwoordiger van AZL. De naleving van de SLA-normen en de normen zelf zijn tevens onderwerp van gesprek tijdens het jaarlijkse formele evaluatiegesprek met AZL.

Om aan de behoefte van het bestuur aan zekerheid en daarmee kwaliteitsgaranties tegemoet te komen heeft AZL er voor gekozen om gecertificeerd te worden middels een ISAE3402-rapportage. De ISAE3402-rapportage bestaat uit een type I en een type II verklaring. Hier worden alleen processen beschreven welke de financiële verantwoording raken.

Ook over 2020 heeft AZL een ISAE3402 type II rapportage. Het overleggen van de ISAE3402-rapportage komt tevens tegemoet aan de Beleidsregel 'Uitbesteding Pensioenfondsen' waarin DNB heeft vastgesteld dat een pensioenfonds dat zijn administratie uitbesteedt aan een uitvoerder verantwoordelijk is en blijft voor een juiste administratie. De BCPR en sleutelfunctiehouder risicobeheer analyseren de ISAE3402-rapportage jaarlijks en leggen hun bevindingen ter finale oordeelsvorming voor aan het gehele bestuur.

Naast een ISAE3402-rapportage heeft AZL over 2020 tevens een ISAE3000-rapportage uitgebracht. Deze rapportage is het resultaat van een audit op de primaire processen bij AZL die, in tegenstelling tot de ISAE3402-rapportage, niet de financiële verantwoording raken. Het bestuur heeft kennis genomen van deze rapportage.

AZL rapporteert middels de administratieve kwartaalrapportages over de opvolging die wordt gegeven aan eventuele aandachtspunten en bevindingen van de auditor die voortkomen uit de beide ISAE-rapportages. Het bestuur is daardoor in staat om de opvolging van de bevindingen door AZL te monitoren.

SLA- en ISAE-rapportages van NNIP

Met NNIP is een fiduciair vermogensbeheerovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst zijn onder meer afspraken gemaakt over periodieke rapportages en verantwoording aan het bestuur over uitgevoerde werkzaamheden en zijn SLA-afspraken opgenomen. Binnen het door het bestuur vastgestelde beleidsmatige kader wordt door NNIP uitvoering gegeven aan het beleggingsbeleid.

Daarnaast heeft NNIP een adviserende en beleidsvoorbereidende rol richting de BCV en het bestuur. NNIP heeft een zogenaamd Integrated Control Framework (ICF) geïmplementeerd. Dit ICF beschrijft alle relevante bedrijfsprocessen met de daarbij behorende risico's en beheersingsmaatregelen die de risico's mitigeren. Een van de uitkomsten van het ICF is het ISAE 3402 rapport welke jaarlijks wordt uitgegeven. Over 2020 heeft NNIP opnieuw een ISAE 3402 type II rapportage opgesteld. Deze rapportage is aan het bestuur beschikbaar gesteld en door SNP geanalyseerd.

De dienstverlening door NNIP wordt jaarlijks door SNP met NNIP formeel geëvalueerd. De opvolging van de contractuele afspraken maakt onderdeel uit van deze evaluatie. Bij de beoordeling is aandacht besteed aan de in 2020 geëffectueerde (onder)uitbesteding door NNIP van de financiële administratie van de beleggingen aan Bank of New York Mellon. In het ICF zoals dat door NNIP wordt gehanteerd en wordt gecontroleerd door middel van de ISAE3402, zijn expliciete controls opgenomen die toezien op de onderuitbesteding. In de ISAE3402-rapportage zijn geen uitzonderingen opgenomen, ook niet ten aanzien van onderuitbestede processen.

Overige aspecten

Van betekenis voor het waarmaken van de eigen verantwoordelijkheid acht het bestuur de waarborgen die zijn gelegen in het waarmerken door de certificerend actuaris en de accountant van de jaarlijkse staten van SNP, als bedoeld in artikel 147 van de Pensioenwet en de meldingsplicht van deze beide externe deskundigen, als bedoeld in artikel 170 van de Pensioenwet.

Een nadere uitwerking van het uitbestedingsbeleid is opgenomen in het in 2020 aangescherpte uitbestedings- en inkoopbeleid van SNP.

Risicomanagement

Gevolgen COVID-19 voor de risico's

In eerste instantie heeft COVID-19 een significante negatieve impact gehad op de ontwikkeling van de financiële positie van het fonds, met name door de forse koersdalingen op de aandelenmarkten. Echter in de loop van het jaar zijn de aandelenmarkten volledig hersteld tot zelfs hogere niveaus als voor het begin van de pandemie, waardoor ook de dekkingsgraad van het fonds weer op is geklommen tot het niveau van voor de corona-crisis. Over de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie leest u meer in het hoofdstuk 'Beleggingen'.

Ook op het operationele vlak heeft de corona-crisis tot menig verandering geleid. Zo heeft het bestuur om moeten schakelen naar deels digitale vergaderingen. Dit gold uiteraard ook voor alle uitbestede diensten, waaronder de pensioenadministratie en het vermogensbeheer. Vanuit het risicobeheersysteem is extra aandacht besteed aan het periodiek toetsen van de continuïteitsborging van zowel het bestuur van SNP als de uitbestedingspartners.

Mede hierdoor zijn er geen operationele issues ontstaan als gevolg van de COVID-19 pandemie. Voor wat de eigen organisatie betreft heeft het bestuur maatregelen getroffen om in geval van calamiteiten bestuurlijke continuïteit te waarborgen. Deze maatregelen zijn vervat in een 'business continuity management plan COVID-19 virus'. Het bestuur heeft bovendien kennis genomen van de maatregelen die de uitvoerders hebben genomen om de continuïteit van hun diensten te waarborgen en heeft het niveau van de dienstverlening gemonitord op basis van onder meer SLA-rapportages. In 2020 zijn er geen verstoringen van de operationele bedrijfsvoering (inclusief automatisering) binnen zowel SNP als de uitvoerders waargenomen. Er hebben zich geen incidenten

voorgedaan als gevolg van (maatregelen die verband houden met) de COVID-19 pandemie. De uitkering van de pensioenen heeft plaatsgevonden op de vooraf bepaalde uitkeringsdata. Ook de premieafdracht door de werkgever aan het fonds heeft tijdig en correct plaatsgevonden, met uitzondering van de premie over de maand mei 2020. Deze premie is 10 werkdagen te laat betaald door de werkgever. De uitkering van de pensioenen door SNP is hierdoor niet onder druk komen te staan.

Aanwezige risico's

Een belangrijke doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen en het nastreven van de ambitie van de pensioenregeling. Bij het beheer en de financiering van de pensioenverplichtingen loopt het fonds risico's. De risico's kunnen ingedeeld worden in financiële en niet-financiële risico's. Onderstaande tabel geeft meer uitleg rondom de risico's die het fonds loopt. Verdere kwalitatieve en kwantitatieve uitleg rondom de financiële risico's wordt gegeven in de risicoparagraaf bij de toelichting op de jaarrekening.

Financiële risico's	**Definitie**
Renterisico (S1)	Het fonds is gevoelig voor wijzigingen in de rente omdat de rentegevoeligheid van de beleggingen en de rentegevoeligheid van de verplichtingen niet gelijk zijn (de zogenaamde duration mismatch). Dit heeft als gevolg dat als de rente daalt, de waarde van de beleggingen minder snel stijgt dan de waarde van de verplichtingen. De dekkingsgraad daalt dan.
Marktrisico (S2, S4)	Het fonds loopt het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waardewijzigingen plaatsvinden.
Valutarisico (S3)	Het fonds belegt in buitenlandse waardepapieren, waardoor het fonds gevoelig is voor koersschommelingen van de betreffende valuta ten opzichte van de euro.
Kredietrisico (S5)	Het fonds loopt het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissementen, betalingsonmacht of kredietverslechtering van tegenpartijen.
Verzekeringstechnisch risico (S6)	Het risico dat het fonds loopt op het gebied van sterfte en arbeidsongeschiktheid. Het risico bestaat dat deelnemers gemiddeld langer leven dan verwacht waardoor SNP meer pensioen moet uitkeren dan waarvoor pensioenvermogen is opgebouwd (langlevenrisico). Daarnaast is er het risico dat SNP bij overlijden van een deelnemer nabestaandenpensioen moet uitkeren waar geen voorziening voor is getroffen (kortlevenrisico of overlijdensrisico). Het arbeidsongeschiktheidsrisico houdt in dat SNP voorzieningen moet treffen voor premievrije pensioenopbouw en uitkering van een arbeidsongeschiktheidspensioen als een deelnemer arbeidsongeschikt raakt.
Beleggingsrisico (S10)	Dit risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille
Liquiditeitsrisico	Het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.
ESG risico	Het risico dat fondsen lopen door ontwikkelingen op het gebied van Environmental Social en Governance factoren. Dit betreft voornamelijk de duurzaamheid van de beleggingen van het fonds.

Niet-financiële risico's	Definitie
Uitbestedingsrisico	Het uitbestedingsrisico is het risico voor het fonds dat de continuïteit/kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden, dan wel voor deze derden beschikbaar gestelde apparatuur en het ter beschikking gesteld personeel wordt geschaad.
Operationele risico's	Het risico dat optreedt voor het fonds bij de uitvoering van de pensioen- en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet-afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen.
Compliance risico	Het compliance risico omvat het risico voor het fonds dat niet of niet tijdig de consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving worden onderkend, waardoor wet- en regelgeving op onderdelen worden overtreden.
Reputatierisico	Onder reputatierisico wordt het risico verstaan dat het fonds door handelen of nalaten reputatieschade lijdt bij belanghebbenden.
Sponsorrisico	SNP heeft een directe economische en contractuele band met de werkgever als sponsor van het pensioenfonds. Voorbeelden van sponsorrisico's zijn faillissementsrisico, betalingsonmacht van de sponsor veroorzaakt door negatieve ontwikkelingen bij de sponsor, financieringsrisico, beëindiging van de relatie met de sponsor en belangenverstrengeling tussen het pensioenfonds en de sponsor.
IT-risico	Risico's als gevolg van het gebruik van informatietechnologie door SNP.
Integriteitsrisico	Het risico dat de integriteit van SNP wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie en leden van de fondsorganen, een en ander in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door het fonds opgestelde normen.
Juridische risico's	Er zijn diverse juridische risico's te onderscheiden (niet limitatief): 1) Fondsdocumenten voldoen niet aan wettelijke bepalingen. 2) Bestuurders worden persoonlijk aansprakelijk gesteld. 3) Het onvoldoende vorm geven van consistent beleid. 4) Niet of onduidelijk communiceren naar belanghebbenden. 5) Aansprakelijkheid als gevolg van handelen of nalaten door ingehuurde partijen.

Beleidsinstrumenten

Als maatstaf voor de draagkracht van het fonds wordt de beleidsdekkingsgraad genomen. De ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad kan nadelig beïnvloed worden door bovenstaande risico's. Om de risico's te beheersen en de ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad te beïnvloeden heeft het fonds een aantal beleidsinstrumenten tot haar beschikking:

- Beleggingsbeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Premiebeleid
- Toeslagbeleid

De uitgangspunten rondom deze beleidsinstrumenten volgen uit de risicohouding die het fonds heeft bepaald in overleg met de sociale partners en is vastgelegd in de ABTN van het fonds.

Conform de risicoanalyse en ALM studie uitgevoerd in 2018, zijn voor de bepaling van de risicohouding de belangrijkste beleidsuitgangspunten voor de uitvoering van de pensioenregeling in kaart gebracht:

- Het premiebeleid kenmerkt zich door het hanteren van een gedempte kostendekkende premie waarbij voor de disconteringsvoet wordt uitgegaan van een 120-maands voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuur. Er wordt geen premie betaald voor toeslagverlening. In de premie is een opslag opgenomen voor instandhouding van het vereist eigen vermogen en wordt rekening gehouden met de geraamde uitvoeringskosten. Daarnaast is rekening gehouden met de bijstortverplichting van de werkgever.
- Het toeslagbeleid kenmerkt zich door de voorwaardelijkheid en financiering uit de middelen van het fonds. De toeslagambitie voor actieve deelnemers is gelijk aan de salarisstijging op basis van de jaarlijkse structurele loonsverhoging zoals overeengekomen in de cao, maar zal nooit meer bedragen dan 5%. Voor inactieve deelnemers geldt een ambitie op basis van de prijsontwikkeling waarbij geldt dat deze echter niet hoger mag zijn dan de toeslagambitie voor de actieve deelnemers.
- Voor het beleggingsbeleid is uitgegaan van de strategische beleggingsmix zoals weergegeven in het beleggingsplan van het fonds.

Het premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid worden elders in dit verslag nader toegelicht.

Beleidsmatige toelichting op de aanwezige risico's

Het resulterende beleggingsbeleid kent, in overeenstemming met de risicohouding en het premiebeleid en toeslagbeleid, een relatief gemiddeld risicoprofiel. Met behulp van het beleggingsbeleid kan een verdere beleidsmatige toelichting gegeven worden over hoe het fonds met de belangrijkste financiële risico's omgaat. Volledigheidshalve wordt ook vermeld welk beleid het fonds voert rondom de niet-financiële risico's.

Financiële risico's	**Beleid**
Renterisico (S1)	Het fonds dekt het grootste gedeelte van het renterisico van de verplichtingen af middels fysieke obligaties (staats- en bedrijfsobligaties) en derivaten. Hiermee wordt het renterisico voor 70% afgedekt, met een bandbreedte van +/- 5%-punt.
Marktrisico (S2, S4)	Onderdeel van de investment beliefs van het pensioenfonds is het spreiden van risico's. Door deze diversificatie wordt het marktrisico verminderd. Het fonds heeft strategisch 38% belegd in de rendementsportefeuille, verdeeld over hoogrentende waarden (10%) en aandelen (28%). De aandelenportefeuille is ultimo 2020 gespreid over verschillende regio's: Verenigde Staten, Europa, Japan en opkomende markten. In het vierde kwartaal is door de BCV een evaluatie uitgevoerd van de manager van de Wereldwijde Ontwikkelde aandelen (BlackRock). Op basis van die evaluatie en de aanvullende vergelijking, is besloten tot een transitie. Hierbij worden de drie regiofondsen binnen Wereldwijde aandelen (Verenigde Staten, Europa en Japan) vervangen door een Wereldwijd aandelen fonds van Northern Trust. Dit wordt in het eerste kwartaal van 2021 geïmplementeerd. Er worden geen derivaten gebruikt om de risico's verder af te dekken. SNP belegt niet in grondstoffen en loopt daardoor geen grondstoffenrisico.

Financiële risico's	Beleid
Valutarisico (S3)	Het fonds heeft geen visie rondom de koersontwikkeling van de euro ten opzichte van andere valuta's. Het fonds heeft derhalve besloten om dit risico tegen te gaan. Het beleid van SNP is om het valutarisico (gedeeltelijk) af te dekken. Voor wat betreft de beleggingen in aandelen wordt het valutarisico van de US-dollar, het Engelse pond en de Japanse yen voor 75% afgedekt. Eind 2020 wordt voor circa 24% van de beleggingsportefeuille belegd buiten de eurozone.
Kredietrisico (S5)	Alvorens investeringen aangegaan worden in kredietgevoelige beleggingen wordt de belegging gecontroleerd op haar rating. Voor wat obligatieleningen betreft wordt het kredietrisico gereduceerd door in gespreide portefeuilles te beleggen. Het kredietrisico van 'over the counter'(OTC)-derivaten wordt beperkt doordat er op dagbasis een uitwisseling van onderpand met de tegenpartijen van OTC-derivaten plaatsvindt.
Verzekeringstechnisch risico (S6)	SNP heeft het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico herverzekerd. Door toepassing van de Prognosetafel AG2020 met adequate correcties voor ervaringssterfte, is het langlevenrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.
Beleggingsrisico (S10)	Conform het marktrisico wordt dit risico grotendeels tegengegaan door de goede spreiding binnen de portefeuille van het fonds.
Liquiditeitsrisico	Ultimo 2020 zijn er voldoende obligaties die onmiddellijk te gelde kunnen worden gemaakt om een eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.
ESG risico	SNP beschikt over een MVB-/ESG-beleid waarmee wordt geborgd dat met deze factoren rekening wordt gehouden in het beleggingsbeleid. Een nadere toelichting over het MVB-/ESG-beleid is opgenomen in de paragraaf 'Maatschappelijk verantwoord beleggen' in het hoofdstuk 'Beleggingen'.

Niet-financiële risico's	Beleid
Uitbestedingsrisico	Het fonds heeft de uitvoering van de pensioenadministratie-activiteiten uitbesteed aan AZL. De vermogensbeheeractiviteiten zijn uitbesteed aan NNIP. Het uitbestedingsrisico wordt beheerst door met deze partijen deugdelijke contracten af te sluiten, waarvan Service Level Agreements (SLA) onderdeel uitmaken. Voornoemde partijen leveren periodiek rapportages over de naleving van de afspraken, zodat het bestuur de opvolging kan monitoren. Deze rapportages, evenals de SLA-afspraken zelf, zijn onderwerp van gesprek tijdens de jaarlijkse formele evaluaties van de dienstverlening met zowel AZL als NNIP. AZL levert daarnaast een ISAE3402- en ISAE3000-rapportage, NNIP een ISAE3402-rapportage. Deze rapportages worden jaarlijks door het bestuur geanalyseerd. Meer informatie over de uitbesteding staat in het hoofdstuk 'Uitbestedingsbeleid' in dit verslag.

Niet-financiële risico's	Beleid
Operationele risico's	SNP stelt hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn, op de gebieden zoals interne organisatie, procedure, processen en controles en kwaliteit van de geautomatiseerde systemen. Deze kwaliteitseisen worden periodiek door het bestuur getoetst aan de hand van de (administratieve) kwartaalrapportages, de jaarlijkse ISAE-rapportages en de jaarlijkse formele evaluatiegesprekken met AZL en NNIP.
Compliance risico	Het fonds heeft gedetailleerde SLA's afgesproken met haar uitvoerders. Daarnaast heeft het fonds een externe compliance officer aangesteld die onder meer toeziet op de naleving van de gedragscode door het bestuur van het fonds en de leden van de andere fondsorganen.
Reputatierisico	Om dit risico te beperken heeft het fonds een integriteitsbeleid vastgesteld evenals een communicatiebeleid waarin transparante communicatie naar haar belanghebbenden voorop staat. Het bestuur voert jaarlijks een integriteitsrisicoanalyse uit.
Sponsorrisico	Het bestuur is zich ervan bewust dat SNP voor de financiering van de pensioenregeling grotendeels afhankelijk is van (ontwikkelingen bij) de sponsor. Om de ontwikkelingen aldaar te monitoren informeert de voorzitter van het bestuur voor iedere bestuursvergadering bij de werkgever of er voor SNP relevante ontwikkelingen zijn. Deze worden vervolgens in de bestuursvergadering besproken.
IT-risico	In het in 2020 vastgestelde beleidsdocument geeft het fonds inzicht in het Informatietechnologie (IT) beleid en de IT-beveiliging. Omdat de pensioen- en financiële administratie zijn uitbesteed, loopt SNP met name IT-risico's via de administrateur (AZL). AZL rapporteert op kwartaalbasis over de eigen IT-organisatie en daarbij behorende risico's. Het bestuur maakt voor het delen van vergaderstukken gebruik van 'cloud computing'. De risico's die hiermee samenhangen zijn gering, omdat het een secundaire opslag betreft, geen deelnemersgegevens worden gedeeld en de toegang tot de gegevens beveiligd is. Daarnaast heeft het bestuur er voor gekozen om een eigen SNP e-mailomgeving in te richten voor de leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan van SNP en deze omgeving te scheiden van de e-mailstructuren van de werkgever en/of privé e-mailaccounts. Risico's ten aanzien van cyber security maken onderdeel uit van de integriteitsrisicoanalyse van SNP.
Integriteitsrisico	SNP heeft een integriteitsbeleid vastgelegd middels de gedragscode, incidentenregeling en klokkenluidersregeling. De compliance officer houdt toezicht op de naleving hiervan. Tevens beschikt het fonds over een compliance charter. Iedere bestuursvergadering wordt besproken of er meldingen in het kader van het integriteitsbeleid zijn. Het bestuur voert bovendien jaarlijks een integriteitsrisicoanalyse uit.

Niet-financiële risico's	Beleid
Juridische risico's	SNP beperkt deze risico's onder meer op de volgende wijzen: 1) AZL is aangesteld als bestuursadviseur en actuarieel adviseur en toetst in dat kader periodiek de fondsdocumenten. Het bestuur heeft bovendien een controlecyclus voor de fondsdocumenten vastgesteld. 2) Statutair is bepaald dat SNP, onder voorwaarden, de aansprakelijkheidstelling van het bestuur of individuele bestuurders overneemt. 3) Het bestuur ziet erop toe dat besluitvorming consistent verloopt en goed wordt gedocumenteerd. 4) SNP heeft een communicatiebeleidsplan dat onder meer de wettelijk vereiste communicatie omvat. 5) Met alle ingehuurde partijen worden deugdelijke contractuele afspraken gemaakt. Zie verder het uitbestedingsrisico.

SNP heeft een risicomanagementbeleidsplan waarin de financiële en niet-financiële risico's zijn uitgewerkt en geanalyseerd. De risicoanalyse van SNP wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig worden aanvullende beheersmaatregelen genomen. De analyse wordt driejaarlijks opnieuw uitgevoerd.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer rapporteert op kwartaalbasis over de ontwikkeling van de risico's en eventuele nieuwe risico's die beoordeeld dienen te worden. Deze risicorapportages worden door het bestuur besproken en het bestuur beoordeelt of nadere maatregelen nodig zijn. Op basis van de risicorapportage over het vierde kwartaal van 2020 zijn de volgende financiële en niet-financiële (sub)risico's als hoogste ingeschat. Daarbij word uitgegaan van de netto scores van de risico's (kans maal impact na toepassing van de beheersmaatregelen):

a. Financiële risico's:
   - Inflatierisico.
   - Het risico op prijsvolatiliteit (als onderdeel van het marktrisico).
   - Renterisico.

b. Niet-financiële risico's:
   - Afhankelijkheid van de werkgever.
   - Operationeel risico.
   - Reputatierisico.

Deze niet-financiële risico's houden vooral verband met een mogelijke sluiting van de werkgever en de gevolgen daarvan voor het pensioenfonds. U leest meer over deze ontwikkelingen in de hoofdstukken 'Toekomstparagraaf'.

De financiële risico's die het fonds loopt in combinatie met het door het fonds gekozen beleid om deze risico's tegen te gaan zijn objectief meetbaar aan de hand van de hoogte van de vereiste dekkingsgraad. Onderstaande VEV risicometer toont aan dat het beleggingsbeleid van het pensioenfonds met een strategisch vereiste dekkingsgraad van 112,5%, een relatief gemiddeld risico kent in vergelijking met andere pensioenfondsen. De onder- en bovengrens in deze grafiek zijn gesteld op respectievelijk 110% en 120% en gebaseerd op de fondsen die AZL in haar portefeuille heeft.

VEV Risicometer

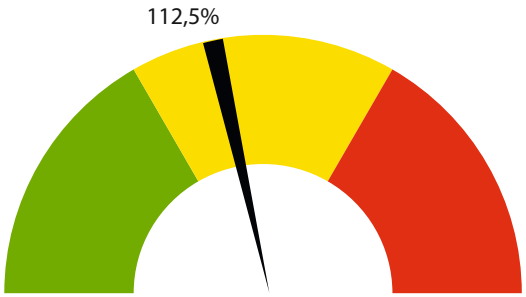

Controle op het gevoerde beleid

Op grond van het nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK) moet continu gemonitord en aan de deelnemers gecommuniceerd worden of het gevoerde beleid resulteert in de verwachte doelstellingen. Deze wettelijke verplichting komt tot uitdrukking in de zogeheten 'risicohouding'. De risicohouding van het fonds is de mate waarin het fonds, na overleg met sociale partners en het verantwoordingsorgaan, bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het fonds te realiseren en de mate waarin het fonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het fonds. De risicohouding wordt verder onderverdeeld in een korte termijn risicohouding en een lange termijn risicohouding.

Korte termijn risicohouding

De korte termijn risicohouding wordt gemeten aan de hand van de vereiste dekkingsgraad met bijbehorende bandbreedtes. Indien op enig moment de feitelijk vereiste dekkingsgraad zich buiten deze bandbreedtes bevindt, is dit een eerste indicatie dat het gevoerde beleid niet in lijn is met de doelstellingen van het fonds. De korte termijn risicohouding houdt in dat het vereist eigen vermogen zich mag bewegen binnen de volgende bandbreedtes: van 2,0%-punt aan de onderkant tot 2,5%-punt aan de bovenkant van het vereist eigen vermogen op basis van de strategische normverdeling. Gedurende 2020 is de feitelijk vereiste dekkingsgraad binnen deze bandbreedtes gebleven en heeft het fonds haar beleid niet hoeven aanpassen. Eind 2020 bedraagt de feitelijk vereiste dekkingsgraad 113,1%.

Korte termijn risicohouding

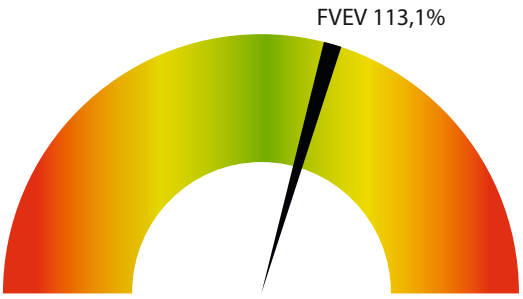

Ondergrens 110,5% Bovengrens 115,0%

Lange termijn risicohouding

De lange termijn risicohouding komt tot uitdrukking in de jaarlijks terugkerende haalbaarheidstoets. De belangrijkste uitkomst waarnaar in de haalbaarheidstoets gekeken wordt, is het pensioenresultaat. Het pensioenresultaat is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. De sociale partners hebben een pensioenresultaat en ondergrenzen vanuit verschillende scenario's gedefinieerd die aansluiten op de lange termijn risicohouding van het fonds. Het pensioenresultaat en ondergrenzen zijn door het bestuur in overleg met de sociale partners vastgesteld en vastgelegd in de ABTN vanuit de volgende drie situaties:

- De situatie dat het fonds precies beschikt over het vereist eigen vermogen.
- De situatie dat het fonds precies beschikt over de feitelijke dekkingsgraad.
- De situatie van een slechtweerscenario van de feitelijke dekkingsgraad.

In 2015 heeft het fonds aan deze wettelijke verplichting voldaan via de aanvangshaalbaarheidstoets. Dit heeft geleid tot een pensioenresultaat van 99% vanuit de situatie dat aan de feitelijke dekkingsgraad wordt voldaan. Tevens is met behulp van de aanvangshaalbaarheidstoets getoetst dat het premiebeleid realistisch en haalbaar is.

In 2020 heeft SNP de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de resulterende pensioenresultaten voldoen aan de in het kader van de risicohouding vastgestelde ondergrenzen en maximale afwijking. De resultaten van deze haalbaarheidstoets zijn namelijk als volgt:

1. Het verwachte pensioenresultaat komt uit op 95,4% als gestart wordt op de feitelijke dekkingsgraad. Dit is boven de gekozen ondergrens van 90%.
2. Het verwachte pensioenresultaat in een slecht weer scenario komt uit op 85,6% als gestart wordt op de feitelijke dekkingsgraad. De afwijking in het slechtweer scenario ten opzichte van de mediaan bedraagt over het geheel 10,3% hetgeen lager is dan de maximale door het bestuur en de sociale partners vastgestelde toegestane afwijking van 23,0%.

Inrichting risicobeheerfunctie en de Eigen Risico Beoordeling (ERB)

Zoals eerder vermeld heeft SNP de heer Smits benoemd tot sleutelfunctiehouder risicobeheer (de risicobeheerfunctie). De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Daarnaast heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. Dit bevordert de integratie van het risicobeheer in de organisatiestructuur en besluitvormingsprocessen van het fonds. De heer Smits rapporteert op kwartaalbasis over de ontwikkeling

van de door SNP gedefinieerde risico's en over eventuele nieuwe risico's. Daarbij doet hij aanbevelingen voor eventuele aanvullende beheersmaatregelen aan het bestuur. Daarnaast geeft hij een risico-opinie bij onderwerpen die ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd.

Het fonds zal in 2021 een Eigen Risico Beoordeling (ERB) opstellen, conform de IORP II richtlijnen. Hiermee krijgt het fonds nog beter zicht op de risico's waaraan het wordt blootgesteld en wordt tevens de effectiviteit van het risicobeheer en de beheersingsmaatregelen beoordeeld.

Organisatie pensioenfonds

Bestuur

Het bestuur van SNP is paritair samengesteld en bestaat uit 6 personen. Daarvan zijn 3 bestuurders van werkgeverszijde, 2 van werknemerszijde en 1 vertegenwoordiger namens pensioengerechtigden. Iedere geleding heeft daarnaast één plaatsvervangend bestuurslid. Einde 2020 waren er vacatures voor de functies van plaatsvervangend bestuurder namens de werkgever, de werknemers en de pensioengerechtigden.

In het verslagjaar was de heer W. Smink voorzitter van het bestuur. Hij vormde samen met de heer Y. Faber (tot 1 juli 2020) en vervolgens de heer H. Elzenga (vanaf 1 juli 2020), beiden als secretaris, het dagelijks bestuur van SNP.

Einde 2020 was de bestuurssamenstelling als volgt:

Werkgeversvertegenwoordigers	De heer W. Smink (voorzitter) De heer R. Viring De heer M. Smits Vacature voor plaatsvervangend lid
Werknemersvertegenwoordigers	De heer E. Tammens De heer H. Stevelmans Vacature voor plaatsvervangend lid
Vertegenwoordiger van pensioengerechtigden	De heer H. Elzenga (secretaris) Mevrouw W. Tingelaar, aspirant plaatsvervangend lid

Per 1 februari 2020 is de heer J. Bolhuis afgetreden als bestuurder. Hij is opgevolgd door de heer H. Stevelmans, die per deze datum formeel tot het bestuur is toegetreden. Daardoor is een vacature ontstaan voor de functie van plaatsvervangend bestuurder namens de werknemers.

De heer Y. Faber is per 1 juli 2020 afgetreden als bestuurder namens de pensioengerechtigden en daarmee ook als secretaris van het bestuur. De heer H. Elzenga heeft hem opgevolgd. De daardoor ontstane vacature voor de functie van plaatsvervangend bestuurder namens de pensioengerechtigden is ingevuld met de benoeming van mevrouw W. Tingelaar. Zij is, na goedkeuring door DNB, per 12 januari 2021 formeel tot plaatsvervangend bestuurder benoemd. Tussen 1 juli 2020 en deze benoemingsdatum was zij aspirant plaatsvervangend bestuurder. Daarvoor was mevrouw W. Tingelaar aspirant lid van het verantwoordingsorgaan.

Bestuurscommissie Vermogensbeheer (BCV)
Het pensioenfonds kent een BCV met als doel het bestuur te adviseren over het beleggingsbeleid en om de activiteiten van de fiduciair vermogensbeheerder te controleren en monitoren.

De BCV was einde 2020 als volgt samengesteld:
- De heer M. Euverman (voorzitter)
- De heer W. Smink
- De heer H. Elzenga (aspirant lid)
- De heer E. Tammens (toehoorder namens het bestuur)

De heer M. Euverman is door het bestuur aangesteld als externe voorzitter van de BCV. De heer Euverman is in dienst van Sprenkels & Verschuren.

De regels omtrent de werkwijze, samentelling, taken en bevoegdheden van de BCV zijn vastgelegd in het Reglement BCV.

Bestuurscommissie Pensioen- en Risicomanagement (BCPR)
SNP heeft per 1 januari 2020 de BCPR ingesteld. De BCPR verricht operationele werkzaamheden ter ondersteuning en advisering van het bestuur. De taken van de BCPR omvatten onder meer het bijhouden van relevante wet- en regelgeving, het zijn van aanspreekpunt voor en monitoren van de werkzaamheden van de administrateur (pensioenbeheer), het jaarwerk, actuariële zaken en herverzekering, IT, privacybeleid en 1e lijns werkzaamheden op het gebied van risicomanagement.

De BCPR was einde 2020 als volgt samengesteld:
- De heer H. Stevelmans (voorzitter)
- De heer W. Smink

Daarnaast neemt de heer M. Smits als sleutelfunctiehouder risicobeheer deel aan de vergaderingen van de BCPR.

De regels omtrent de werkwijze, samentelling, taken en bevoegdheden van de BCPR zijn vastgelegd in het Reglement BCPR.

Sleutelfuncties
SNP heeft de volgende sleutelfunctiehouders aangewezen:
- De heer J. Schilder is houder van de actuariële functie. De heer Schilder is tevens certificerend actuaris van SNP.
- De heer R. Viring is houder van de interne audit functie. InAudit is aangesteld voor het verrichten van vervullende werkzaamheden ten behoeve van de interne audit functie.
- De heer M. Smits is houder en vervuller van de risicobeheerfunctie.

Visitatiecommissie
Het intern toezicht van het fonds wordt uitgeoefend door een visitatiecommissie. De taken en bevoegdheden van dit orgaan evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgesteld in de statuten van het fonds en het Reglement Intern Toezicht.

De visitatie over het verslagjaar is in 2021 uitgevoerd. De visitatiecommissie bestond uit de volgende leden:
- Mevrouw H. Polee (voorzitter)
- De heer R. Kragten
- Mevrouw M. Simons

In dit verslag is een samenvatting van het rapport van de visitatiecommissie opgenomen.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld dat voldoet aan de Pensioenwet. De taken en bevoegdheden van dit orgaan evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten en het Reglement Verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestond in het verslagjaar uit 4 personen. Daarvan is 1 lid namens de werkgever, 1 namens werknemers en 2 leden namens pensioengerechtigden.

Het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2020 is opgenomen in het bestuursverslag.

Einde 2020 was het verantwoordingsorgaan als volgt samengesteld:

Vertegenwoordiger van werkgever	De heer R. Bruinier (voorzitter)
Vertegenwoordiger van de deelnemers	De heer T. Emmelkamp
Vertegenwoordigers van pensioengerechtigden	De heer T. Afman (secretaris, plaatsvervangend voorzitter)
	De heer H. Drent.

Mevrouw W. Tingelaar is met ingang van 1 juli 2020 afgetreden als aspirant lid van het verantwoordingsorgaan en tot het bestuur toegetreden als aspirant plaatsvervangend bestuurder namens de pensioengerechtigden.

Compliance officer

Compliance-i-Consultancy is aangesteld als externe compliance officer van SNP.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie

Als administrateur voor het pensioenfonds zorgt AZL N.V (verder: AZL) voor de pensioen- en deelnemersadministratie, de financiële administratie en de jaarverslaglegging.

Fiduciair vermogensbeheer

De fiduciaire advisering vond in het verslagjaar plaats op basis van de fiduciair vermogensbeheerovereenkomst met Nationale Nederlanden Investment Partners (NNIP). Aan deze overeenkomst zijn de beleggingsrichtlijnen gehecht.

Advisering

Het bestuur heeft de bestuursadvisering en -ondersteuning uitbesteed aan AZL. In het verslagjaar zijn de adviserende en uitvoerende actuariële werkzaamheden eveneens uitgevoerd door AZL. Ook heeft SNP een communicatieadviseur van AZL aangesteld.

Accountant en certificering

De controle van de jaarrekening is toevertrouwd aan Mazars. De actuariële certificering is belegd bij Willis Towers Watson.

Organogram

De organisatie van SNP ziet er schematisch als volgt uit:

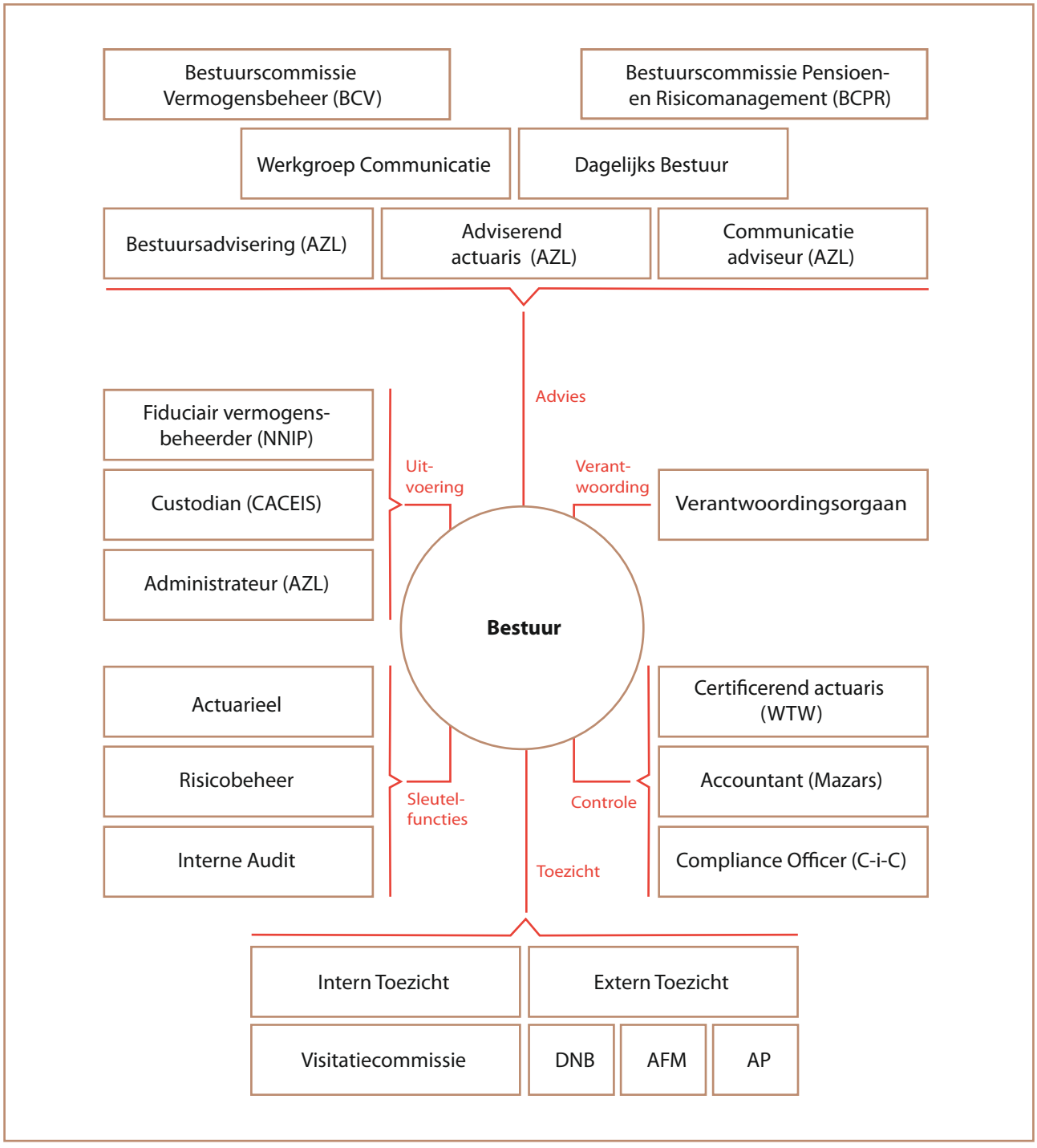

Toekomstparagraaf

COVID-19

In maart 2020 kreeg Nederland te maken met het Corona-virus (Covid-19). Om overbelasting van de gezondheidszorg tegen te gaan, heeft de Nederlandse overheid drastische maatregelen genomen om de verspreiding van het virus in te dammen. Daarnaast heeft de Nederlandse overheid maatregelen genomen om liquiditeitsproblemen bij getroffen bedrijven tegen te gaan.

De verspreiding van het virus en de maatregelen tegen verspreiding ervan hebben grote gevolgen op het leven van de mensen en op de ondernemingen van bedrijven. Er is sprake van een crisis. Over de gevolgen voor SNP wordt in het bestuursverslag een toelichting gegeven. Bij het vaststellen van het bestuursverslag is de crisis echter nog niet ten einde alhoewel de verwachting is dat de grootscheepse vaccinatie campagne in de loop van 2021 verlichting zal brengen. Dat betekent dat het bestuur van SNP ook in 2021 het 'business continuity management plan COVID-19 virus' zal blijven opvolgen en nauwgezet zal blijven monitoren welke risico's het fonds als gevolg van de COVID-19 pandemie loopt, zowel operationeel als financieel. Een nadere toelichting over de effecten van COVID-19 op SNP in 2020 en de in dat kader door het pensioenfonds getroffen maatregelen, wordt elders in dit bestuursverslag toegelicht.

Ontwikkelingen bij de werkgever en toekomstonderzoek SNP

De werkgever heeft in 2020 aangekondigd een onderzoek uit te voeren naar de verplaatsing van het productievolume naar het buitenland. In 2021 is besloten dat deze verplaatsing van het productievolume zal worden geëffectueerd en eind 2022 zal worden afgerond. Dit zal leiden tot de sluiting van de werkgever op een voor het pensioenfonds nog onbekend moment. Ook de uitvoeringsovereenkomst met SNP zal naar verwachting worden beëindigd op een nog onzeker tijdstip in de toekomst.

Voorgaande betekent dat het voortbestaan van SNP in de huidige vorm onder druk kan komen te staan. Om goed voorbereid te zijn op de mogelijke impact voor SNP is het pensioenfonds een toekomstonderzoek gestart. SNP heeft een externe partij geselecteerd om dit onderzoek te begeleiden. Het onderzoek is einde 2020 gestart met een zogenaamde 'game changer'. Tijdens een uitgebreide sessie hebben het bestuur en het verantwoordingsorgaan van SNP kennis opgedaan over de verschillende uitvoeringsvormen voor pensioenregelingen en de kenmerken daarvan. Daarbij is geïnventariseerd welke kernwaarden SNP belangrijk vindt en welke toekomstscenario's daar op kwalitatieve overwegingen bij zouden passen. Voorgaande heeft SNP gedaan vanuit de eigen verantwoordelijkheid en in het licht van de missie van het pensioenfonds waarbij een evenwichtige afwegingen van de belangen van alle bij het fonds betrokken belanghebbenden centraal staat.

In 2021 en de daarop volgende jaren zal de focus van SNP liggen op de zorgvuldige voortzetting en uiteindelijke afronding van het toekomstonderzoek. Het bestuur van SNP zal de mogelijke toekomstige uitvoeringsvormen voor de pensioenregeling nader onderzoeken en afwegen vanuit diverse scenario's op basis van door het bestuur vastgestelde kernwaarden en criteria. De ontwikkelingen ten aanzien van het nieuw pensioenstelsel (pensioenakkoord) zullen in dit onderzoek, en de te maken afwegingen, worden betrokken. Tevens zal het bestuur bezien welke maatregelen dienen te worden genomen om de bestuurlijke continuïteit te borgen.

Verantwoordingsorgaan

Oordeel verantwoordingsorgaan en overzicht 2020

Het Verantwoordingsorgaan richt zich bij het vormen van een oordeel op het door het bestuur gevoerde beleid of vastgestelde beleidsvoornemens en de belangenafwegingen die hierover binnen het bestuur plaatsvindt.
De door sociale partners in de pensioenovereenkomst vastgelegde inhoudelijke pensioenafspraken inclusief de daarbij afgewogen belangen maken geen onderdeel uit van het vormen van het oordeel.

Het Verantwoordingsorgaan heeft zich een oordeel kunnen vormen aan de hand van:
- De periodiek verstrekte informatie over de financiële ontwikkeling van het fonds.
- De notulen en rapporten van de bestuursvergaderingen.
- Het concept jaarverslag en de concept jaarrekening.
- De concept rapporten van de interne (AZL) en externe actuaris (WillisTowers Watson).
- Het concept accountantsverslag Mazars.
- Het rapport van de visitatie commissie VCHolland.
- Het Verantwoordingsorgaan heeft via de "SNP Box" tevens inzicht in alle beschikbare bestuurs -documenten.

Bijeenkomsten en overleg

Het Verantwoordingsorgaan kwam in 2020 twee keer bijeen en overlegde twee maal met het bestuur van het Pensioenfonds. Tevens is met het bestuur deelgenomen aan een compliance awareness sessie. Voor de vergaderingen over de toekomst van het fonds is het VO door het bestuur uitgenodigd. Als gevolg van de corona epidemie zijn de vergaderingen en bijeenkomsten zoveel mogelijk digitaal gehouden wat toch wel afbreuk doet aan de interactie en betrokkenheid.
Door de themabijeenkomsten is het Verantwoordingsorgaan op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op het gebied van:
- Uitvoering Pensioenakkoord en transitie naar nieuw pensioenstelsel (NPS).
- Naleving en evaluatie Code Pensioenfondsen.
- Risk Map kwartaal rapportage AZL.
- introductie Eigen Risico Beoordeling (EBR).

Het overleg met het bestuur verliep constructief. Het Verantwoordingsorgaan vroeg om uitleg wanneer dat nodig was en hecht groot belang aan openheid, duidelijkheid en transparante belangenafweging.

Uitgebrachte adviezen

Het Verantwoordingsorgaan werd 5 maal om advies gevraagd. Adviesaanvragen gingen vergezeld van een toelichting waarin de overwegingen voor het voorgenomen bestuursbesluit werden uiteengezet. In sommige gevallen werd het Verantwoordingsorgaan al bij de besluitvorming betrokken. Een advies van het Verantwoordingsorgaan kan naast het advies, bestaan uit vragen en opmerkingen, die vervolgens door het bestuur worden meegenomen.

Het Verantwoordingsorgaan bracht een positief advies uit over de volgende onderwerpen:
- Het communicatiebeleidsplan editie 2020-2022, editie 2020.
- Het beloningsbeleid van het fonds.
- De klachten- en geschillenprocedure.
- De Uitvoeringsovereenkomst.
- De pensioenpremie 2021.

Samenstelling van het Verantwoordingsorgaan en voordrachten vacatures bestuur

Mevrouw W. Tingelaar, aspirant lid VO is, op voordracht van het VO , benoemd tot plaatsvervangend lid voor de groep gepensioneerden in het bestuur en als gevolg daarvan teruggetreden.
Het plaatsvervangend bestuurslid de heer H. Elzenga is op voordracht van het VO benoemd tot lid van het bestuur, eveneens voor de groep gepensioneerden.

Oordeel over het beleid en de uitvoering van het beleid 2020.

Alle eigen bevindingen, de bevindingen van de actuarissen, accountant in overweging nemende, oordeelt het verantwoordingsorgaan positief over het handelen van het bestuur inzake het gevoerde beleid, de gemaakte beleidskeuzes en de naleving van principes voor goed pensioenfondsbestuur.
Het positieve advies op alle adviesaanvragen, geeft al aan dat het bestuur, naar het oordeel van het Verantwoordingsorgaan, een goed beleid heeft gevoerd en beleidskeuzes heeft gemaakt die op evenwichtige wijze recht doen aan de betrokken belanghebbenden.

Aandachtspunten en Vooruitblik 2021.

Het Verantwoordingsorgaan vraagt de (blijvende) aandacht van het bestuur voor:
- Een evenwichtige belangenafweging bij de keuze uit het onderzoek naar de toekomst van het SNP.
- De mate van renteafdekking als gevolg van de rente ontwikkelingen op de kapitaalmarkt.
- Het compenseren van de negatieve gevolgen voor het fonds door toepassing van de premiesystematiek op basis van gedempte premie .
- Het blijvend indexeren van de pensioenen.
- De aanbevelingen van de Visitatiecommissie.
- Heldere en duidelijke communicatie gericht op de doelgroep met gebruik van de moderne communicatie media met name ten aanzien van de toekomst van het fonds.

Een fundamentele ontwikkeling op pensioengebied is het tot stand komen van een nieuw pensioenstelsel en de gevolgen daarvan voor de pensioenfondsen. Alhoewel er inmiddels meer duidelijk is geworden over het nieuwe stelsel is gebleken dat de overgang een complexe operatie zal worden en de uitvoering daarvan enige jaren in beslag zal nemen. Naarmate de tijd verstrijkt wordt het steeds duidelijker wat de gevolgen zullen zijn. Het Verantwoordingsorgaan blijft de ontwikkelingen op de voet volgen.

R. W. Bruinier (voorzitter)
T.A.A. Afman (secretaris)
H.R.D. Drent
T.B. Emmelkamp

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van het oordeel en de aandachtspunten van het verantwoordingsorgaan over haar handelen ten aanzien van het gevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst en kan zich hierin vinden. Het bestuur constateert met tevredenheid dat het verantwoordingsorgaan een positief oordeel heeft gegeven en zal in 2021 aandacht (blijven) besteden aan de opvolging van de door het verantwoordingsorgaan aangegeven aandachtspunten.

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor haar werkzaamheden in 2020 en ziet uit naar de voortzetting van de goede en constructieve samenwerking in de komende jaren.

Visitatiecommissie

Bevindingen visitatiecommissie 2020

1. Inleiding

Het bestuur van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (hierna: Fonds) heeft VCHolland en daarmee de leden van de visitatiecommissie (hierna: VC), na advies van het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO) van het Fonds, de opdracht gegeven tot de uitvoering van een visitatie bij het Fonds.
De visitatiecommissie (hierna: VC) heeft tot (wettelijke) taak toezicht te houden op (de totstandkoming van) het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het Fonds. Binnen dit kader vormt de VC zich een beeld van de wijze waarop het Fonds de Code Pensioenfondsen naleeft.
De VC is ten minste belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het VO en de werkgever, en in het jaarverslag.
Het intern toezicht vervult zijn taak zodanig dat het bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het Fonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering.
VCHolland heeft voor de uitvoering van visitaties een werkwijze ontwikkeld die uiteindelijk uitmondt in een rapportage over de bevindingen en het oordeel van de VC. De visitatie strekte zich uit tot de op 23 maart 2021 beschikbare informatie over de periode tot en met 31 december 2020.

2. Oordeel/Bevindingen

Samenvattend oordeel:
De VC is van oordeel dat het beleid van het bestuur evenwichtig en op een zorgvuldige manier tot stand is gekomen en uitgevoerd. Er is sprake van een beheerste en integere bedrijfsvoering en een bestendige gedragslijn. De VC heeft geen majeure constateringen met betrekking tot de algemene gang van zaken in het Fonds en de risicobeheersing.

Samenvattend oordeel Code Pensioenfondsen
De Code Pensioenfondsen is ingedeeld in acht hoofdthema's. In de hierna opgenomen tabel wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze deze hoofdthema's zich verhouden tot de onderwerpen waarop de VC haar toezicht heeft gericht.
De VC heeft kennisgenomen van de eigen beoordeling van het Fonds met betrekking tot de naleving van de Code. Deze is naar het oordeel van de VC voldoende. De rapportage en uitleg van de uitzonderingen en de onderwerpen waarover het Fonds wettelijk of volgens de Code is gehouden te rapporteren, is toereikend. De VC merkt op dat beoordeling of goedkeuring van het jaarverslag 2020 niet tot haar mandaat heeft behoord.

	Functioneren VC	Algemeen, opvolging aanbevelingen	Governance	Geschiktheid	Beleggingen	Risico's	Communicatie
Vertrouwen waarmaken		2, 5	1, 3, 4, 5, 9		6, 7	8	
Verantwoordelijkheid nemen			10, 11, 12, 13, 14			12	
Integer handelen		22	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21				
Kwaliteit nastreven	28		23, 24, 25	26, 27, 28, 29, 30			
Zorgvuldig benoemen			34, 39, 40	31, 32, 33, 35, 36, 37, 38			
Gepast belonen			41, 42, 43, 44, 45				
Toezicht houden en inspraak waarborgen	46, 48	47, 50	51, 52, 53, 54, 55, 56, 57				
Transparantie bevorderen		58, 59, 61, 62, 64	65		62		60, 61, 63

De gerapporteerde uitzonderingen zien op het hoofdthema's Zorgvuldig benoemen. Naar het oordeel van de VC zijn de gerapporteerde uitzonderingen en de onderstaand gerapporteerde bevindingen niet van zodanige aard dat hiermee in materiële zin inbreuk wordt gemaakt op het naleven van genoemde hoofdthema's.

a. Opvolging bevindingen en aanbevelingen

Het Fonds heeft een gestructureerd proces voor de opvolging en monitoring van de aanbevelingen en bevindingen van VC, VO, Compliance Officer, sleutelfunctiehouders, certificerend actuaris en accountant. Het overzicht van aanbevelingen en opvolging wordt continu bijgewerkt en voor iedere bestuursvergadering geagendeerd. De VC doet nog wel een aanbeveling om in de notulen van de bestuursvergaderingen de besluitvorming inzake de opvolging en prioritering nader te expliciteren.

b. Algemene gang van zaken

Het Fonds speelt adequaat in op wijzigingen in wet- en regelgeving en zorgt voor tijdige implementatie in de fondsdocumenten. De financiële ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en waar nodig onderneemt het Fonds tijdig actie. In 2020 is het Fonds gestart met een uitgebreid toekomstonderzoek met externe begeleiding, mede in verband met de mogelijke sluiting van de onderneming van de sponsor in de komende jaren. Voor het vervolg van het toekomsttraject is het Fonds sterk afhankelijk van het moment van besluitvorming van de sponsor over beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst. Een verzoek tot overleg vanuit het Fonds ligt inmiddels voor bij de sponsor. Het Fonds onderneemt dan ook voldoende actie om zicht te houden op de toekomstbestendigheid van het Fonds. Op de komst van het nieuwe pensioenstelsel bereidt het Fonds zich naar het oordeel van de VC voldoende voor. De resultaten van de haalbaarheidstoets bleven binnen de gestelde bandbreedtes zodat geen overleg met sociale partners nodig was. De VC deelt de mening van het Fonds dat voldaan wordt aan de normen betreffende risicohouding, beleidsuitgangspunten en haalbaarheidstoets en het een adequaat proces heeft om de naleving van de Code Pensioenfondsen te toetsen, afwijkingen uit te leggen en over de verplichte onderwerpen te rapporteren.

c. Governance

De inrichting van de organisatie van het Fonds voldoet aan de voorwaarden voor goed bestuur en ook de taakverdeling sluit hierbij aan. Er is sprake van een integere bedrijfsvoering. Het bestuur heeft missie en visie van het Fonds vertaald naar een strategie en algemene beleidsuitgangspunten en werkt dit concreet uit in jaarlijkse doelstellingen. Belanghebbenden kunnen zich evenwichtig vertegenwoordigd voelen. De VC wordt adequaat geïnformeerd en functioneert naar behoren. Beleid, monitoring en evaluatie van de uitbesteding zijn op orde.

De VC doet een enkele aanbeveling om onduidelijkheid rond status en vervolgtraject van standpunten van commissies te vermijden.

d. Geschiktheid

De bestuurders van het Fonds voldoen aan alle eisen van geschiktheid en betrouwbaarheid. Voor de diverse bestuurdersrollen en sleutelfunctionarissen zijn functieprofielen opgenomen in het geschiktheidsplan. Voor het verantwoordingsorgaan worden de vereiste voorzieningen getroffen en de VC deelt de mening van het Fonds dat de leden van de fondsorganen voldoende tijd hebben om hun functie naar behoren uit te voeren. Hoewel de diversiteit in de huidige samenstelling van de fondsorganen vooralsnog niet in overeenstemming is met de normen van de Code Pensioenfondsen mede veroorzaakt door de specifieke samenstelling van het actieve deelnemersbestand, spant het Fonds zich naar de mening van de VC voldoende in om de vereiste diversiteit te realiseren. Het Fonds kent een adequaat programma voor permante educatie. Zowel het bestuur als het verantwoordingsorgaan hebben in 2020 hun eigen functioneren geëvalueerd, het bestuur onder externe begeleiding.

e. Beleggingen

Het Fonds ziet als hoofddoel van het vermogensbeheer het op prudente wijze bereiken en behouden van een situatie waarin behoud van koopkracht voor de belanghebbenden mogelijk is. Het beleid is gebaseerd op een ALM-studie uit 2018. In een vaste cyclus wordt jaarlijks op basis van een strategische asset allocatie studie een beleggingsplan gemaakt, waarin de overeengekomen risicohouding betrokken wordt. Het Fonds maakt bij vormgeving en beheer van het beleggingsproces gebruik van een bestuurscommissie met een externe adviseur, van een fiduciair beheerder en van diverse periodieke rapportages. In beginsel is hiermee een adequaat proces voldoende geborgd. De VC doet de aanbeveling om bij een volgende evaluatie te toetsen of een voldoende onafhankelijke positie ingenomen kan worden ten opzichte van drie betrokken partijen uit één concern. Ook wordt de aanbeveling gedaan om de toegevoegde waarde van de fiduciair beheerder in een marktvergelijking te laten toetsen. Daarnaast beveelt de VC aan om in de afweging rond het MVB-beleid expliciet financiële risico's verbonden aan beleggingen in fossiele energie mee te nemen en consistentie door te voeren in de vastlegging van het MVB-beleid.

f. Risico's

De VC volgt het Fonds in het oordeel dat het in toereikende mate invulling geeft aan een beleid gericht op het duurzaam beheersen van de risico's. De aanstelling en inrichting van de sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft daarbij geleid tot een verdere inbedding van het risicomanagement in de organisatie, de risico-awareness bevorderd en de risico-afwegingen geëxpliciteerd. De inrichting van de interne audit en actuariële functie voldoet aan de daaraan te stellen eisen en het Fonds geeft in toereikende mate invulling aan een beleid gericht op het duurzaam beheersen van de uitbestedingsrisico's. Het vastgestelde beleidsdocument voor de eigenrisicobeoordeling, waarbij het Fonds een aantal additionele elementen wil betrekken, voldoet aan de normen. Het Fonds laat zich in 2021 bij de uitvoering van de eigenrisicobeoordeling begeleiden door een externe partij. De VC volgt de mening van het Fonds dat het adequaat heeft gereageerd op de bevindingen van DNB en voldoet aan de norm voor een systematische analyse van integriteitsrisico's. De VC doet nog wel de aanbeveling alle beleidsdocumenten ter zake in een overkoepelend beleidsplan samen te brengen. Het Fonds heeft in 2020 een eigen IT-beleid vastgesteld, waarbij ook een IT RACI is opgesteld. De VC deelt de mening van het Fonds dat het de ICT-risico's op een adequate wijze beheerst en evalueert.

g. Communicatie

In de visitatieperiode is een nieuw communicatiebeleidsplan voor een nieuwe driejarige periode 2020-2022 opgesteld met jaarplan 2020, waarin de speerpunten van het beleid met begroting en planning zijn uitgewerkt. Het VO evalueert driejaarlijks het strategisch communicatiebeleidsplan en jaarlijks het jaarplan. Bij de totstandkoming van het nieuwe communicatiebeleidsplan zijn de uitkomsten van het (ex-)deelnemersonderzoek uit 2019 betrokken, hetgeen tot een verdere focus op digitale communicatie heeft geleid. De VC is van oordeel dat het communicatiebeleid van het Fonds adequaat is, op de website de verplichte informatie volgens het pensioen 1-2-3 principe wordt verstrekt en alle voorgeschreven informatie op de website is ontsloten, waarbij het Fonds actief beleid voert met betrekking tot behoud van actualiteit en conformiteit met wet- en regelgeving. De verstrekte informatie is correct, volledig en evenwichtig.

De visitatiecommissie

Rob Kragten
Herma Polee
Mariëtte Simons

Reactie van het bestuur

Bevindingen visitatierapport 2020

Het bestuur is de visitatiecommissie erkentelijk voor het uitgevoerde onderzoek en het positieve rapport. Intern onderzoek door onafhankelijke deskundigen levert naar de mening van het bestuur een meerwaarde op binnen de fondsorganisatie. Ook is het bestuur het verantwoordingsorgaan erkentelijk voor de deelname aan de bespreking die met de visitatiecommissie heeft plaatsgevonden.

Het bestuur zal de gegeven aanbevelingen zorgvuldig in overweging nemen en bespreken met het verantwoordingsorgaan. In het volgende jaarverslag zal over de opvolging van de aanbevelingen worden gerapporteerd.

Opvolging bevindingen visitatierapport 2019

In 2020 heeft de visitatiecommissie een visitatie uitgevoerd over het jaar 2019. De samenvatting van het visitatierapport was opgenomen in het bestuursverslag 2019.

Het bestuur heeft op de volgende wijze opvolging gegevens aan d aanbevelingen van de visitatiecommissie:

- De voortgang van de opvolging van aanbevelingen wordt inzichtelijk gemaakt middels een voortgangscontrolelijst. Het overzicht met aanbevelingen van de visitatiecommissi9e, accountant, certificerend actuaris, verantwoordingsorgaan, compliance officer en sleutelfuncties wordt voor iedere bestuursvergadering geagendeerd. Daarmee wordt geborgd dat de opvolging van alle aanbeveling doorlopend wordt gemonitord en dat de wijze van opvolging op adequate wijze wordt vastgelegd.
- De sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit rapporteren rechtstreeks aan de visitatiecommissie. Dit rapportageproces is formeel vastgelegd en wordt uitgevoerd.
- Het geschiktheidsplan is aangepast in 2021. De competentievisie van het verantwoordingsorgaan wordt conform de door SNP gehanteerde controlecyclus einde 2021 geëvalueerd.
- De BCV heeft in 2021 stappen ondernomen om tot een geactualiseerd beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen te komen en meer inzicht te verkrijgen in klimaatrisico's. Het is de verwachting dat de update van het MVB-beleid in 2021 ter besluitvorming aan het bestuur wordt voorgelegd.
- Het bestuur heeft het IT-beleid van SNP in 2020 afgerond.

Het bestuur is van mening dat de aanbevelingen van de visitatiecommissie uit het visitatierapport over 2019 hiermee op adequate wijze zijn dan wel worden opgevolgd.

Het verslag van het bestuur is vastgesteld te Groningen d.d. 11 juni 2021.

Het bestuur

W. Smink
(voorzitter)

H. Elzenga
(secretaris)

M. Smits

H. Stevelmans

E. Tammens

R. Viring

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na resultaatverdeling; in duizenden euro)

Activa	**2020**	**2019**
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Vastgoedbeleggingen	32	45
Aandelen	87.280	77.187
Vastrentende waarden	191.367	176.380
Derivaten	1.205	441
Overige beleggingen	10.575	11.063
	290.459	**265.116**
Vorderingen en overlopende activa [2]	**214**	**1.051**
Liquide middelen [3]	**377**	**437**
Totaal activa	**291.050**	**266.604**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2020	2019
Stichtingskapitaal en reserves [4]	**49.404**	**33.919**
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	**239.828**	**231.726**
Kortlopende schulden en overlopende passiva [6]	**1.818**	**959**
Totaal passiva	**291.050**	**266.604**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2020	2019
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds [7]		
Directe beleggingsopbrengsten	-1	154
Indirecte beleggingsopbrengsten	28.241	40.686
Kosten van vermogensbeheer	384	6
	28.624	**40.846**
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [8]	**2.730**	**2.626**
Saldo van overdrachten van rechten [9]	**0**	**0**
Pensioenuitkeringen [10]	**-7.078**	**-7.176**
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [11]		
Wijziging rentecurve	-24.993	-27.307
Benodigde intresttoevoeging	745	486
Toevoeging pensioenopbouw	-2.584	-2.232
Overgedragen pensioenverplichtingen	0	0
Toename voorziening toekomstige kosten	-89	-78
Vrijval excassokosten	253	254
Uitkeringen	6.974	6.091
Actuarieel resultaat op sterfte	332	890
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	103	-277
Actuarieel resultaat op mutaties	36	-96
Overige wijzigingen actuariële grondslagen/methoden	11.121	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	0
	-8.102	**-22.269**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2020	2019
Herverzekering [12]	**25**	**465**
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [13]	**-715**	**-644**
Overige baten en lasten [14]	**1**	**2**
Saldo van baten en lasten	**15.485**	**13.850**
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	**15.485**	**13.850**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2020	2019
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	2.863	2.700
Uitkeringen uit herverzekering	724	58
	3.587	**2.758**
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-6.674	-7.587
Overgedragen pensioenverplichtingen	0	-6
Premies herverzekering	-148	-181
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-676	-652
	-7.498	**-8.426**
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	-1	213
Verkopen en aflossingen beleggingen	29.454	23.424
Overige	2	0
	29.455	**23.637**
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-25.664	-18.038
Kosten van vermogensbeheer	60	225
	-25.604	**-17.813**
Mutatie liquide middelen	**-60**	**156**
Saldo liquide middelen 1 januari	**437**	**281**
Saldo liquide middelen 31 december	**377**	**437**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (SNP) is een rechtspersoon naar Nederlands recht, statutair gevestigd te Groningen. Het pensioenfonds stelt zich ten doel de pensioenovereenkomsten uit te voeren die de werknemers in dienst van Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V. (BAT Niemeyer) met hun werkgever vóór 1 januari 2010 zijn aangegaan. Deze overeenkomsten omvatten een toezegging omtrent ouderdoms-, overbruggings-, partner- en wezenpensioen, alsmede een voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en Titel 9 Boek 2 BW toegepast, met inachtneming van artikel 146 van de Pensioenwet.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. COVID-19 heeft geen impact gehad op de gemaakte schattingen en de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post"vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties".

Saldering van een actief en een verplichting
Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen
Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Kasstroomoverzicht
Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd, Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Waardering

Algemene grondslagen
Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Voor kortlopende vorderingen en schulden wordt de kostprijs geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Vreemde valuta

Functionele valuta
De jaarrekening is opgesteld in euro's (x 1.000), zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Beleggingen

Vastgoedbeleggingen
De beleggingen in direct vastgoed zijn gewaardeerd op actuele waarde, zijnde de taxatiewaarde. De beursgenoteerde aandelen in vastgoedbeleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet beurs genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Aandelen
De beursgenoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vastrentende waarden

De beursgenoteerde obligaties worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Hypothecaire leningen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor participaties in hypothekenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Leningen op schuldbekentenis worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de contante waarde van de met vervroegde aflossing aangepaste kasstromen, verdisconteerd tegen de rente op staatsobligaties met vergelijkbare looptijden inclusief eventuele opslagen, behorende bij het risicoprofiel van de leningen.

Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor deposito's is het verschil tussen marktwaarde en nominale waarde in het algemeen gering.

Derivaten

Beleggingen in beursgenoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktprijzen. Beleggingen welke onderhands zijn gekocht, waarvoor geen directe marktwaardering beschikbaar is, worden gewaardeerd op basis van actuele marktparameters, zijnde de risicovrije rente op basis van de EONIA-curve. In het verleden gold als disconteringsvoet de EURIBOR-curve. RJ610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ 610.208. Conform RJ 610.208 mogen overige vorderingen en schulden inzake vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities of tijdelijke banksaldi in verband met beleggingstransacties onder de beleggingsrubrieken vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden worden geclassificeerd indien deze door het pensioenfonds niet kunnen worden aangewend voor andere doelen dan beleggingstransacties.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen. De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Schattingswijzigingen
In 2020 heeft de Commissie Overlevingstafels van het AG een nieuwe prognosetafel gepubliceerd, zijnde de Prognosetafel AG2020 met startjaar 2021. Het fonds is in 2020 overgegaan op deze nieuwe overlevingstafel met ES AZL 2020 ervaringssterfte. De overgang naar de nieuwe prognosetafel heeft een effect van 4.656 op de technische voorziening en de wijziging van de ervaringssterfte heeft een effect van 6.465 op de technische voorziening. De effecten zijn als mutatie in het resultaat verwerkt.

Overige schulden en overlopende passiva
Schulden worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds
De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.
Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

Technische voorzieningen voor risico fonds
De voorzieningen zijn gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Premiebijdragen
30,9% van de salarissom.

Rekenrente
De rentetermijnstructuur conform publicatie door DNB. Voor Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds is de rekenrente ultimo 2020 gelijk aan 0,09% (2019: 0,65%).

Overlevingstafel
AG2020 (startjaar 2021) met ES AZL 2020 ervaringssterfte.

Gehuwdheid
Voor de gepensioneerden wordt uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat. Voor de deelnemers en gewezen deelnemers wordt het systeem onbepaalde man/vrouw gehanteerd.

Leeftijdsverschil
Uitgangspunt is dat de vrouw drie jaar jonger is dan de man.

Kosten
In de technische voorziening voor risico fonds is een kostenvoorziening begrepen van 3,5% van de nettovoorziening.

Arbeidsongeschiktheid

Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid wordt (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling verleend.

Wezenpensioen

De koopsomlasten voor niet-ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op respectievelijk 3,2% en 1,6% van het verzekerde bedrag voor mannelijke en vrouwelijke deelnemers. Tot de pensioendatum wordt voor niet-ingegaan wezenpensioen een voorziening gevormd ter hoogte van respectievelijk 3,2% en 1,6% van de (fictieve) voorziening voor ingegaan tijdelijk ouderdomspensioen tot de pensioendatum voor mannelijke en vrouwelijke deelnemers. Na de pensioendatum wordt aangenomen dat er geen kinderen meer zullen zijn die aanspraak op wezenpensioen zullen hebben.

Resultaatbepaling

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de aandelen wordt hieronder verstaan het bruto-dividend verminderd met de kosten. Dividenden op beleggingen worden als opbrengst verantwoord op het tijdstip dat de koers van het desbetreffende fonds ex-dividend noteert. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen vastgoedmaatschappijen, aandelen, commodities, obligaties en leningen op schuldbekentenissen;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties;
- alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden zowel de interne als externe beheer- en administratiekosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen. Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen
De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw
Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Intresttoevoeging
De intresttoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar. Onder het FTK is de intresttoevoeging gelijk aan de 1-jaars rente. Op basis van de DNB-rentetermijnstructuur primo 2020 is deze rente gelijk aan -0,324% (2019: -0,235%).

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten
Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Herverzekering
Het fonds had tot en met 2017 het overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico volledig herverzekerd bij Nationale Nederlanden. Vanaf 2018 zijn deze risico's herverzekerd bij ElipsLife. Beide risico´s zijn herverzekerd op basis van risicokapitalen.

Premies herverzekering
Herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Uitkeringen uit herverzekering
Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden als actief verantwoord op het moment dat de onderhavige verzekerde gebeurtenis zich voordoet. De waardering van de vordering is gelijk aan het verzekerde risicokapitaal voor de onderhavige verzekerde.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten
De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten
Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Verbonden partijen
De organisatie en de werkwijze binnen het pensioenfonds is zodanig dat geen van de verbonden personen noch betrokkenen vanwege hun rol binnen het fonds kunnen beschikken over koersgevoelige informatie die vervolgens gebruikt kan worden voor privé transacties. De voor verbonden personen en betrokkenen beschikbare informatie is altijd openbaar.

Resultaatbestemming

Resultaatverdeling
Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2020 te muteren in de algemene reserve.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2019	Herallocatie	Aankopen/ Verstrek-kingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koers-verschillen	Niet-gerealiseerde koers-verschillen	Stand ultimo 2020
Vastgoedbeleggingen							
Vastgoed beleggingsfondsen	45	0	0	-7	-1	-5	32
Aandelen							
Aandelen beleggingsfondsen	77.187	0	5.668	-2.465	151	6.739	87.280
Vastrentende waarden							
Obligaties en andere vastrentende waarden	176.380	0	2.391	-6.200	1.376	17.420	191.367
Derivaten							
Valutaderivaten	441	-109	0	-1.722	1.722	873	1.205
Geldmarktfondsen	11.063	0	18.606	-19.062	-18	-14	10.575
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds activa zijde	**265.116**	**-109**	**26.665**	**-29.456**	**3.230**	**25.013**	**290.459**
Derivaten (passiva zijde)							
Valutaderivaten	-149	109					-40
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds passiva zijde	**-149**	**109**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-40**
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	**264.967**	**0**	**26.665**	**-29.456**	**3.230**	**25.013**	**290.419**

Onderpand met betrekking tot derivaten

Het fonds belegt in derivaten. Afhankelijk van de waarde van de derivaten ontvangt of verstrekt het fonds onderpand. Bij een positieve waarde van de derivaten ontvangt het fonds onderpand en bij een negatieve waarde verstrekt het fonds onderpand. Per jaareinde geldt dat het fonds per saldo collateral heeft ontvangen (€ 1.160.000). Dit onderpand in de vorm van cash wordt ontvangen als afdekking van kredietrisico op de tegenpartij.

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through") [1]	Stand ultimo 2020	Lopende intrest	Overige vorderingen en liquide middelen	Toe-passing Look Through	Stand risico-paragraaf
Vastgoedbeleggingen	32	0	0	1.520	1.552
Aandelen	87.280	0	0	-1.344	85.936
Vastrentende waarden	191.367	0	0	10.470	201.837
Derivaten	1.165	0	0	1.290	2.455
Overige	10.575	0	-899	-11.936	-2.260
	290.419	**0**	**-899**	**0**	**289.520**

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through") [2]	Stand ultimo 2019	Lopende intrest	Overige vorderingen en liquide middelen	Toe-passing Look Through	Stand risico-paragraaf
Vastgoedbeleggingen	45	0	0	2.315	2.360
Aandelen	77.187	0	0	-2.315	74.872
Vastrentende waarden	176.380	0	0	11.444	187.824
Derivaten	292	0	0	2	294
Overige	11.063	0	126	-11.446	-257
	264.967	**0**	**126**	**0**	**265.093**

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: De waardering is gebaseerd op genoteerde marktprijzen.

Level 2: De waardering is een afgeleide berekening van een marktnotering of een onafhankelijke taxatie.

Level 3: De waardering is gebaseerd op een netto-contante-waardeberekening of een intern gehanteerd waarderingsmodel.

1) *Bij toepassing van het look-through principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden onderliggende beleggingen toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.*

2) *Bij toepassing van het look-through principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden onderliggende beleggingen toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.*

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through")	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2020
Vastgoedbeleggingen	1.520	32	0	1.552
Aandelen	85.936	0	0	85.936
Vastrentende waarden	201.837	0	0	201.837
Derivaten	0	1.165	0	1.165
Liquiditeiten	-2.260	0	1.290	-970
Totaal belegd vermogen	**287.033**	**1.197**	**1.290**	**289.520**

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through")	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2019
Vastgoedbeleggingen	2.322	38	0	2.360
Aandelen	74.872	0	0	74.872
Vastrentende waarden	187.824	0	0	187.824
Derivaten	0	294	-3.647	-3.353
Liquiditeiten	3.390	0	0	3.390
Totaal belegd vermogen	**268.408**	**332**	**-3.647**	**265.093**

	2020	2019
[2] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	89	640
Vorderingen u.h.v. uitkeringen	0	411
Vorderingen u.h.v. vermogensbeheer	125	0
Totaal vorderingen en overlopende activa	**214**	**1.051**

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar.

	2020	2019
[3] Liquide middelen		
Depotbanken	261	285
ING Bank N.V.	116	152
	377	**437**

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

		2020		2019
[4] Stichtingskapitaal en reserves				
Stichtingskapitaal		0		0
Algemene reserve				
Stand per 1 januari	33.919		20.069	
Saldobestemming boekjaar	15.485		13.850	
Stand per 31 december		49.404		33.919
Totaal eigen vermogen		**49.404**		**33.919**
Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt	9.684	104,0%	9.376	104,0%
Het vereist eigen vermogen bedraagt	30.021	112,5%	29.067	112,5%
De dekkingsgraad is		120,6%		114,6%
De beleidsdekkingsgraad is		112,0%		112,0%
De dekkingsgraad is vastgesteld als het totaal vermogen gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. De berekening is als volgt: (49.404 + 239.828) / 239.828 x 100% = 120,6%				
Technische voorzieningen				
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds				
Stand per 1 januari	231.726		209.457	
Het verloop van de voorziening is als volgt:				
– Wijziging rentecurve	24.993		27.307	
– Benodigde intresttoevoeging	-745		-486	
– Toevoeging pensioenopbouw	2.584		2.232	
– Overgedragen pensioenverplichtingen	0		0	
– Toename voorziening toekomstige kosten	89		78	
– Vrijval excassokosten	-253		-254	
– Uitkeringen	-7.203		-7.238	
– Toeslagverlening	229		1.147	
– Actuarieel resultaat op sterfte	-332		-890	
– Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-103		277	
– Actuarieel resultaat op mutaties	-36		96	
– Overige wijzigingen actuariële grondslagen/methoden	-11.121		0	
Stand per 31 december		**239.828**		**231.726**

	2020	2019
De technische voorziening voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd		
– Actieve deelnemers	59.410	63.954
– Gewezen deelnemers	63.699	51.239
– Pensioengerechtigden	116.719	116.533
	239.828	**231.726**

[6] Kortlopende schulden en overlopende passiva

Derivaten	39	149
Collateral	1.160	160
Schulden aan aangesloten ondernemingen	232	99
Belastingen en sociale premies	147	153
Schulden inzake kosten van vermogensbeheer	95	293
Schulden inzake uitkeringen	1	0
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	144	105
	1.818	**959**

Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Het fonds heeft een meerjarige overeenkomst afgesloten met AZL inzake de pensioen-, deelnemers- en de financiële administratie voor een bedrag ad € 169,0 per jaar (prijspeil ten tijde van het afsluiten van de overeenkomst, 2013, met jaarlijkse indexatie). Deze overeenkomst loopt t/m 31 december 2022 (verlenging met 5 jaar).

Daarnaast heeft het fonds een fiduciaire dienstenovereenkomst afgesloten met NNIP voor een bedrag ad € 169,3 per jaar (prijspeil 2020, met jaarlijkse indexatie). De ten tijde van vaststelling van de jaarrekening geldende overeenkomst is ingegaan per 15 februari 2021 en afgesloten voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 3 maanden.

Gebeurtenissen na balansdatum

UFR

De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. Sinds 30 september 2012 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze werd in eerste instantie gebaseerd op de door verzekeraars gehanteerde UFR van 4,2%, echter sinds juli 2015 op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters op 12 juni 2019, wordt deze methode aangepast. De belangrijkste wijziging is dat bij de toegroei naar de UFR meer gewicht wordt gegeven aan de marktrente. Daarnaast vindt toegroei naar de UFR vanaf een later moment plaats, pas vanaf looptijd 30 in plaats vanaf looptijd 20. DNB heeft aangekondigd om de toegroei naar de nieuwe gewichten geleidelijk te implementeren vanaf 1 januari 2021. Deze toegroei wordt in vier gelijke stappen doorgevoerd.

Het effect op de dekkingsgraden zal dus de komende jaren geleidelijk optreden. Ondanks dat de nieuwe UFR-methode formeel gezien nog niet van kracht is per einde 2020, zijn de effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters opgenomen in de volgende tabel.

	Huidig	**2021**	**Vanaf 2024**
	100% UFR	**75% UFR / 25% nUFR**	**100% nUFR**
Technische voorziening	239.828	241.535	247.184
Dekkingsgraad	120,6%	119,7%	117,0%
Strategisch vereiste dekkingsgraad	112,5%	112,5%	112,5%

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Personeel

Gedurende het boekjaar 2020 had Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds geen personeelsleden in dienst.

Baten en lasten	**2020**	**2019**
[7] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Aandelen	18	89
Vastrentende waarden	0	69
Subtotaal	18	158
Banken	-19	-12
Overige	0	8
Totaal directe beleggingsopbrengsten	-1	154
Indirecte beleggingsopbrengsten		
Gerealiseerde resultaten		
Vastgoedbeleggingen	-1	-2
Aandelen	151	509
Vastrentende waarden	1.376	705
Derivaten	1.722	-2.466
Geldmarktfondsen	-18	-18
Valutaverschillen	-2	0
	3.228	-1.272
Ongerealiseerde resultaten		
Vastgoedbeleggingen	-5	-6
Aandelen	6.739	17.277
Vastrentende waarden	17.420	23.875
Geldmarktfondsen	-14	-33
Derivaten	873	845
	25.013	41.958
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	28.241	40.686

	2020	2019
Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon		
– Aandelen	-120	-101
– Vastrentende waarden	128	-44
Rebate fees		
– Aandelen	249	50
– Vastrentende waarden	127	101
Totaal kosten vermogensbeheer	384	6
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	**28.624**	**40.846**

[8] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Pensioenpremie werkgevers	2.239	2.130
Pensioenpremie werknemers	463	496
Totaal feitelijke premie	2.702	2.626
Inkoopsommen	28	0
	2.730	**2.626**

De premiebijdragen van werkgevers en werknemers bedragen in totaal circa 30,9% (2019: 28,0%) van de salarissom. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

Kostendekkende premie	3.597	3.220
Gedempte kostendekkende premie	2.702	2.626
Feitelijke premie	2.702	2.626

De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:

– Actuarieel benodigd	2.787	2.491
– Opslag in stand houden vereist vermogen	348	339
– Opslag voor uitvoeringskosten	462	390
	3.597	3.220

Hierbij is de opslag voor het bereiken c.q. in stand houden van het vereist eigen vermogen op 1 januari 2020 vastgesteld op 12,5% (op basis van de strategische beleggingsmix). De opslag voor uitvoeringskosten is gelijk aan de directe kosten minus hetgeen beschikbaar is door de vrijval van excassokosten over de uitkeringen.

	2020	2019
De gedempte kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	1.991	1.968
– Opslag in stand houden vereist vermogen	249	268
– Opslag voor uitvoeringskosten	462	390
	2.702	2.626
De feitelijke premie is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	1.991	1.968
– Opslag in stand houden vereist vermogen	249	268
– Opslag voor uitvoeringskosten	462	390
	2.702	2.626

Het fonds maakt gebruik van de wettelijke mogelijkheid de premie te dempen. In de abtn is opgenomen dat de premie wordt gebaseerd op een 120-maands voortschrijdend gemiddelde van de DNB rentetermijnstructuur. De gemiddelde rentetermijnstructuur komt voor het fonds overeen met een vaste rentevoet van 0,09%. De opslag voor het bereiken c.q. in stand houden van het vereist eigen vermogen op 1 januari 2020 is procentueel gelijk aan de opslag bij de kostendekkende premie.
Aangezien er ultimo 2013 geen sprake meer is van een dekkingstekort is de premie met bijdrage aan herstel vanaf 2014 niet meer van toepassing.

[9] Saldo van overdrachten van rechten

Overgenomen pensioenverplichtingen	0	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	0	0
	0	**0**

	2020	2019
[10] Pensioenuitkeringen		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	-5.849	-5.914
Partnerpensioen	-1.205	-1.226
Wezenpensioen	-6	-3
Subtotaal	**-7.060**	**-7.143**

	2020	2019
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-1	-19
Overlijdensuitkeringen	-17	-14
Subtotaal	**-18**	**-33**
Totaal pensioenuitkeringen	**-7.078**	**-7.176**
[11] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Wijziging rentecurve	-24.993	-27.307
Benodigde intresttoevoeging	745	486
Toevoeging pensioenopbouw	-2.584	-2.232
Overgedragen pensioenverplichtingen	0	0
Toename voorziening toekomstige kosten	-89	-78
Vrijval excassokosten	253	254
Uitkeringen	7.203	7.238
Toeslagverlening	-229	-1.147
Actuarieel resultaat op sterfte	332	890
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	103	-277
Actuarieel resultaat op mutaties	36	-96
Overige wijzigingen actuariële grondslagen/methoden	11.121	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	0
	-8.102	**-22.269**
[12] Herverzekering		
Premies herverzekering	-148	-181
Uitkeringen uit herverzekering	173	640
Winstdeling herverzekering	0	6
	25	**465**

	2020	2019
[13] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-239	-237
– Governance		
• Bestuursonkosten en opleidingskosten	-15	-13
• Visitatiecommissie	-15	-13
• Compliance	-10	-14
Controlekosten		
– Accountant:		
• Controle van de jaarrekening	-30	-25
• Interne audit	-21	0
• Andere controleopdrachten	0	0
– Actuaris:		
• Actuariële rapportage	-7	-6
• Certificering jaarwerk	-24	-23
Advieskosten		
– Actuarieel advies	-82	-41
– Communicatie	-39	-31
– Bestuursadvies	-192	-184
– Overige advieskosten	-15	-21
Overige kosten		
– Contributies en bijdragen	-23	-22
– Overige kosten	-3	-14
	-715	**-644**
[14] Overige baten en lasten	**1**	**2**
Saldo van baten en lasten	**15.485**	**13.850**

	2020	2019
Actuariële analyse van het saldo van baten en lasten		
Beleggingsopbrengsten	4.376	14.025
Premies	-554	-255
Waardeoverdrachten	0	0
Uitkeringen	125	62
Sterfte	479	1.138
Arbeidsongeschiktheid	130	121
Reguliere mutaties	36	-96
Toeslagverlening	-229	-1.147
Overige mutaties technische voorzieningen	11.121	0
Andere oorzaken	1	2
	15.485	**13.850**

Bezoldiging bestuursleden, visitatiecommissie en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2020 zijn de volgende vergoedingen betaald.

	2020	2019
Betaalde vergoedingen bestuur, RvT en/of VO		
Bestuursvergoedingen	0	0
Vergoedingen Visitatiecommissie	15	13
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	0	0
Totaal	15	13

Risicoparagraaf

(in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt, is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekortsituatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6, de S8 en de S10. Vanaf eind 2016 wordt geen rekening meer gehouden met eventuele additionele risico's. Hieromtrent heeft afstemming plaats gevonden met bestuur, waarmerkend actuaris en DNB. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2020 (112,5%) en ultimo 2019 (112,5%).

	2020		2019	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	49	0,0	1.360	0,3
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	22.847	8,7	22.080	8,6
Valutarisico (S3)	7.786	0,8	7.304	0,8
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	8.673	2,4	7.672	2,2
Verzekeringstechnisch risico (S6)	6.577	0,6	6.405	0,6
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actief beheer risico (S10)	897	0,0	731	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	-16.808		-16.485	
Totaal Vereist eigen vermogen	**30.021**	**12,5**	**29.067**	**12,5**
Beleidsdekkingsgraad		112,0		112,0
Dekkingsgraad		120,6		114,6
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,0		104,0
Strategisch vereiste dekkingsgraad		112,5		112,5
Feitelijk vereiste dekkingsgraad		113,1		112,7

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2020 lager dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds in een tekort verkeert. In boekjaar 2020 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 112,0%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2019 van 112,0%, is de beleidsdekkingsgraad gelijk gebleven.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 16,4
Duratie van de pensioenverplichtingen 16,7

Het pensioenfonds dekt strategisch 70,0% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het Financieel Toetsingskader dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het Pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteafdekking van 70,0% op basis van de swapcurve is eind 2020 equivalent met een renteafdekking van 106,0% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 123,0% eind 2020.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk renterisico bedraagt 154 (0,0%) en voor het strategisch renterisico 49 (0,0%).

Zakelijke waarden risico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en hedgefunds en private equity in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2020		**2019**	
	€	**%**	**€**	**%**
Verdeling aandelen per categorie:				
Niet-beursgenoteerd vastgoed	1.552	1,8	2.360	3,1
Ontwikkelde markten (Mature markets)	77.001	88,0	67.019	86,8
Opkomende markten (Emerging markets)	8.935	10,2	7.853	10,1
	87.488	**100,0**	**77.232**	**100,0**

Derivaten

Het zakelijke waarden risico wordt niet afgedekt.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch zakelijke waarden risico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk zakelijke waarden risico bedraagt 25.016 (9,7%) en voor het strategisch zakelijke waarden risico 22.847 (8,7%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

	2020		**2019**	
	€	**%**	**€**	**%**
Onroerende zaken naar valuta voor afdekking met derivaten				
Euro	1.552	100	2.360	100
Onroerende zaken naar valuta na afdekking met derivaten				
Euro	1.552	100	2.360	100
Beleggingsportefeuille naar valuta voor afdekking met derivaten				
Euro	183.530	63,4	175.097	66,1
Amerikaanse dollar	69.170	23,9	61.243	23,1
Britse pound sterling	5.662	2,0	5.699	2,1
Japanse yen	6.727	2,3	6.470	2,4
Overige valuta	24.431	8,4	16.584	6,3
	289.520	**100,0**	**265.093**	**100,0**
Beleggingsportefeuille naar valuta na afdekking met derivaten				
Euro	241.990	83,6	227.703	85,9
Amerikaanse dollar	18.941	6,5	17.360	6,5
Britse pound sterling	1.379	0,5	1.679	0,6
Japanse yen	1.770	0,6	1.536	0,6
Overige valuta	25.440	8,8	16.815	6,4
	289.520	**100,0**	**265.093**	**100,0**

Derivaten

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valutatermijntransacties afgesloten. De post valutatermijntransacties bestaat uit de volgende transacties, omgerekend in euro per 31 december 2020:

in miljoenen euro	aankoop transacties	verkoop transacties	Resultaat	Uiterlijke einddatum
US dollar	32.949	-31.822	1.127	20-1-2021
Britse pound sterling	4.393	-4.431	-38	20-1-2021
Japanse yen	5.106	-5.030	76	20-1-2021
	42.448	**-41.283**	**1.165**	

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valutarisico bedraagt 6.830 (0,6%) en voor het strategisch valuta risico risico 7.786 (0,8%).

Grondstoffenrisico

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch grondstoffenrisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 35%. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen en hoeft daarom geen buffers hiervoor aan te houden.

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA-rating impliceert dat de vastrentende waarden-belegging geen krediterisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd.

	2020		2019	
	€	%	€	%
Rating vastrentende waarden:				
AAA	30.930	15,3	44.764	23,9
AA	1.288	0,6	1.567	0,8
A	125.668	62,2	102.244	54,3
BBB	22.288	11,0	20.682	11,0
Lager dan BBB	19.242	9,5	16.407	8,7
Geen rating	2.421	1,4	2.159	1,3
	201.837	**100,0**	**187.823**	**100,0**
Verdeling vastrentende obligaties en fondsen naar looptijd:				
Resterende looptijd < 1 jaar	10.575	5,2	11.063	5,9
Resterende looptijd <> 5 jaar	23.299	11,5	35.740	19,0
Resterende looptijd >= 5 jaar	167.963	83,3	141.020	75,1
	201.837	**100,0**	**187.823**	**100,0**

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende waardenportefeuille. Naar mate de rating slechter wordt, neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van 8.157 (2,2%) en voor het strategisch kredietrisico van 8.673 (2,4%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

In verband met het langlevenrisico wordt aanvullend boven het hanteren van de prudente grondslagen, de voorziening toekomstige sterfteontwikkeling gevormd.

Hoogte buffer

De buffer bedraagt zowel voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico als voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 6.577 (0,6%).

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2020		2019	
	€	%	€	%
Onroerende zaken				
Verdeling onroerende zaken per sector:				
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	1.552	100,0	2.360	100,0
Verdeling onroerende zaken per regio:				
Europa	1.552	100,0	2.360	100,0
Beleggingsportefeuille				
Verdeling beleggingsportefeuille per regio:				
Europa excl. Groot Brittannië	140.753	48,6	141.594	53,5
Groot Brittanië	28.548	9,8	18.698	7,1
Azië excl. Japan	4.405	1,5	1.956	0,7
Japan	13.592	4,7	7.464	2,8
Noord-Amerika	67.988	23,5	60.504	22,8
Overig	252	0,1	98	0,0
Overige beleggingen (derivaten, liquiditeitsposities en overige posten)	196	0,1	220	0,1
Opkomende markten (emerging markets)	33.786	11,7	34.559	13,0
	289.520	**100,0**	**265.093**	**100,0**

	2020		2019	
	€	%	€	%
Verdeling aandelenportefeuille per sector:				
Duurzame consumentengoederen	10.776	12,3	8.511	11,0
Niet-duurzame consumentengoederen	7.534	8,6	6.261	8,1
Energie	2.640	3,0	4.337	5,6
Financiële instellingen	10.206	11,8	11.986	15,6
Gezondheidszorg	11.130	12,8	8.877	11,5
Industrie	8.472	9,7	7.656	9,9
Informatietechnologie	18.307	21,0	12.596	16,4
Basismaterialen	3.830	4,4	3.272	4,2
Vastgoed	2.015	2,3	2.033	2,6
Telecommunicatie	7.968	9,1	6.231	8,1
Nutsbedrijven	2.696	3,1	2.311	3,0
Overig	361	0,4	800	1,0
Overige beleggingen (derivaten, liquiditeitsposities en overige posten)	1.345	1,5	2.315	3,0
	87.280	**100,0**	**77.186**	**100,0**
Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden				
BlackRock msci US Index Fund B	44.975	51,5	39.611	51,3
BlackRock msci Europe Index Fund B	23.711	27,2	20.787	26,9
BlackRock msci Japan Index Fund B	6.807	7,8	6.479	8,4
UBS (LUX) EMERGING MKT XA CAP USD	5.894	6,8	4.983	6,5
Robeco Emerging Stars-ZEUR	5.893	6,8	5.326	6,9
Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden				
Standard life-pan European Corporate Bond Fund	28.131	13,9	26.677	14,2
NN Duration Matching Fund	136.417	67,6	124.135	66,1
91GSF-EM LC DD-S ACC EUR	7.167	3,6	0	0,0
IGSF-EMMK LOC CURR DY DB-SEA	0	0,0	7.392	3,9
BlackRock GIF I EMMK GV-X2HE	5.653	2,8	5.466	2,9
Threadneedle-US HI YLD B-IEH	13.999	6,9	12.710	6,8

Er zijn geen discretionaire beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V.

Hoogte buffer

In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient sec kwalitatief toegelicht te worden.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het feitelijk actief beheer risico van 696 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico van 897 (0,0%). Relatief gezien draagt het actief beheer risico weinig bij aan de totale vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke verdeling en op basis van de strategische verdeling.

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruikt gemaakt te worden van de wortelformule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortelformule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de feitelijke beleggingsportefeuille eind 2020 -€ 15.952 en voor de strategische beleggingsportefeuille -€ 16.808.

Gevolgen COVID-19 voor de risico's

In eerste instantie heeft COVID-19 een significante negatieve impact gehad op de ontwikkeling van de financiële positie van het fonds, met name door de forse koersdalingen op de aandelenmarkten. Echter in de loop van het jaar zijn de aandelenmarkten volledig hersteld tot zelfs hogere niveaus als voor het begin van de pandemie, waardoor ook de dekkingsgraad van het fonds weer op is geklommen tot het niveau van voor de corona-crisis. Over de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie leest u meer in het hoofdstuk 'Beleggingen'.

Ook op het operationele vlak heeft de corona-crisis tot menig verandering geleid. Zo heeft het bestuur om moeten schakelen naar deels digitale vergaderingen. Dit gold uiteraard ook voor alle uitbestede diensten, waaronder de pensioenadministratie en het vermogensbeheer. Vanuit het risicobeheersysteem is extra aandacht besteed aan het periodiek toetsen van de continuïteitsborging van zowel het bestuur van SNP als de uitbestedingspartners.

Mede hierdoor zijn er geen operationele issues ontstaan als gevolg van de COVID-19 pandemie. Voor wat de eigen organisatie betreft heeft het bestuur maatregelen getroffen om in geval van calamiteiten bestuurlijke continuïteit te waarborgen. Deze maatregelen zijn vervat in een 'business continuity management plan COVID-19 virus'. Het bestuur heeft bovendien kennis genomen van de maatregelen die de uitvoerders hebben genomen om de continuïteit van hun diensten te waarborgen en heeft het niveau van de dienstverlening gemonitord op basis van onder meer SLA-rapportages. In 2020 zijn er geen verstoringen van de operationele bedrijfsvoering (inclusief automatisering) binnen zowel SNP als de uitvoerders waargenomen. Er hebben zich geen incidenten voorgedaan als gevolg van (maatregelen die verband houden met) de COVID-19 pandemie. De uitkering van de pensioenen heeft plaatsgevonden op de vooraf bepaalde uitkeringsdata. Ook de premieafdracht door de werkgever aan het fonds heeft tijdig en correct plaatsgevonden, met uitzondering van de premie over de maand mei 2020. Deze premie is 10 werkdagen te laat betaald door de werkgever. De uitkering van de pensioenen door SNP is hierdoor niet onder druk komen te staan.

Het verslag van het bestuur is vastgesteld te Groningen d.d. 11 juni 2021.

Het bestuur

W. Smink
(voorzitter)

H. Elzenga
(secretaris)

M. Smits

H. Stevelmans

E. Tammens

R. Viring

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds te Groningen is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 1.446.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 43.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel bezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum rekening zou worden gehouden met de door DNB doorgevoerde wijziging van de rentetermijnstructuur per 1 januari 2021, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

Apeldoorn, 11 juni 2021

drs. J.L.A. Schilder AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Aan: het bestuur van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (hierna ook: "het pensioenfonds") te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds op 31 december 2020 en van de staat van baten en lasten over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1,4 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze relevant is voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 43.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	**Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden**
Waardering van beleggingen	
De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan uit belangen in beleggingsfondsen en derivaten. In de toelichting behorende tot de jaarrekening heeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet. De waardering van de beleggingen is (deels) gebaseerd op modellen en bevat subjectieve elementen.	Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het: – Beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van vermogensbeheer. Voor zover relevant voor onze controle van de jaarrekening hebben wij gebruikgemaakt van de ontvangen ISAE 3402 type II rapportage van de service-organisatie; – Toetsen van de waardering van de beleggingen gebaseerd op genoteerde marktprijzen of op een door de vermogensbeheerder gehanteerd waarderingsmodel met gebruikmaking van een waarderingsspecialist; – Vaststellen dat de waarderingsgrondslagen van de beleggingsfondsen vergelijkbaar zijn met die van het pensioenfonds en dat de waarde per participatie volgens de laatste, door een onafhankelijke accountant, gecontroleerde jaarrekening overeenkomt met de door het pensioenfonds gehanteerde waarde; – Toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is in de context van het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van de technische voorzieningen	
De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds. In de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer.	Bij de vaststelling van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaris en zijn de bevindingen en het certificeringsrapport door ons met hem besproken. Door ons is tevens nagegaan of: – de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaris worden gehanteerd bij het certificeren van de actuariële berekening van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, daarvoor geschikt zijn; – de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; – de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; – de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen Andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie bestaande uit het voorwoord, het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
– met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
– alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn

gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 11 juni 2021

Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. C.A. Harteveld RA